

**Kwa bakə zliya tsasliti Pəl kaa
ka
Kwərintə
Kwəma dza ghwəmməə gha
sənataa dzəkən zliya na**

Ma zliya nay, ghənzə na zliya ka ghwəmməə vaa har kwa baka zliya tsasliti Pəl kaa ka Kwərintə. Nanzə kiy, a Pəl tsaslanaghəshi nahwəti zliya, kwa jipə kar kwa taŋa Kwərintə lə kwa baka Kwərintə (Nighəm mbə vəh 2:4 mba'a 7:8-9, 11). Nava zliyay, tsəhəta na va ghwəmməw, aa zata.

Mbə zliyaa zata vay, tərəŋw naβəhwə Pəl mbəzli mbə məlmə ka Kwərintə lə bərciy dzəkən shi jikir ni ghəngħən ghəngħən. Ma ləy hwəm zliya va na, mba'a Pəl niy ghwənay ntsa nza ghəshi li, Titə, ta dza ta nighəti shi, nda zləbavə kwəma ci va ghəshi, nda kala zləbavə ghəshi? Ma sa zhəghəkəvay Titə ki na, mba'a gəzanci kaa Pəl, a ka Kwərintə tsati titihwə tsa shi, kə (Nighəm mbə vəh 2:12-13 lə 7:6-16). Dza nihwəti mbəzli mbə ka Kwərintə mba'a ghəshi βanakati nəfə tsa Pəl, sa nə ghəshi: «Ndə kwal tsa Yesəw na Pələw» kə ghəshi.

Ma sa favə Pəl tsəgha ki na, na tsasli na zliya na ki. Ma ghala vəghwə tsa vay ghəci mbə məlmə Masedəwan na, mbə wə kwa mahkana wə ci.

Avanay njasa nəwva kwəma mbə zliya na:

Vəh 1:1-11 Pəl gəzanshi kaa ka Kwərintə njasa sah wə na ngəra'wə dalala tə hidfi ka Azəy, lə njasa mbəlitə Kəristəw mba'a dəpanati nəfə tsa ci.

Vəh 1:12 pa' tə vəh 2:1-11 Pəl gəzə kaa ka Kwərintə nda sa wana bashamti na dza ta wə vəshi, zhini ka gəzanshi a ghəshi pəlay ntsaa banakati nəfə tsa Pəl va mbə nefer shi.

Vəh 2:12 pa' tə vəh 6:1-13 Ka ghəra sləni kaa Yesəw na kar Pəl. Və kwəma ghəshi na shi bərqi ta mənə ya namaba kwəma. Ta jakə mbəzli lə Hyala ghəra ghəshi.

Vəh 6:14-18 Pəl gəzə kaa ka Kwərintə nza ghəshi ndəghwə ghən tsa shi va jakəvaa dzəmbə mbəzliy nəw ma Hyala ta mənə kwəma shi va jikir na.

Vəh 7 Pəl gəzə njasa vəshiy na ta kwəma ka Kwərintə

Vəh 8 mba'a vəh 9 Pəl bə bərqi kaa ka Kwərintə nza ghəshi mbəə kəramti tsəhə gəna ta kəəti ka cicikwə tə hidfi ka Zhəwde.

Vəh 10 pa' tə vəh 13 Pəl canshi kaa ka Kwərintə dza kwa kwal dən, nza ghəshi mbəə sənay wəzə wəzə, ghəciy, ndə kwal tsa Yesəw na, kə ghəshi. Yesəw banavə na bərqi ta ghəra sləni va. Ya ghəci də'wə ghən tsa ciy, daw na bərqi ci, bərqi Yesəw na shi kən. Ya tə sa vanay, wəzə na ka Kwərintə zləbavə kwəma ci.

¹ Yën tsasli na zliya na, yën yën Pël, ntsa tarëvë Hyala, ta nza ka ndë kwal tsa Yesëw *Këristëw. Ghëy lë zëmëmmë Timëtë tsasliñwëy na, kaa ngëñwëy ghwëy mbëzli Hyala nëw Yesëw mbë mëlëmë ka Kwërintë, lë kaa nihwëti mbëzliy zlëbavë kwëma Yesëw Këristëw gwanashi të hidfi ka Akay gwa'a gwa'a.

² Mëntëñwëy wëzë hwër tsa nzë Dëmmë Hyala, ghëshi lë Ndë slëkëmmë Yesëw Këristëw, mba'a ghëshi ndañwëy zërkë mbë nzëy tsa ghwëy.

Pël mananta 'wësa kaa Hyala sa dëpanati na nëfë tsa ci

³ Fal Dëy Ndë slëkëmmë Yesëw *Këristëw ghwëmmë. Sa nzanaa didi ndë zhëhwër ta mbëzli. Ghënzë na Hyalaa dëpëmmë, ya mbë tsamaba ngëra'wë gwa'a.

⁴ War mbë këëtijëy ka naa nza ya hwëmba nza ghëy mbë sa ngëra'wë, ta mbë ghëy dza ta dëpë gëla mbëzli mbë sa ngëra'wë nja sa ghëy va, lë kwal tsa dëpëtëñëy na va kwërakwë.

⁵ Kwëma dëe gëzanwëyëy, a Yesëw Këristëw sahwe ngëra'wë tërëñw, ghëy kwërakwëy, mbë sa ngëra'wë nza ghëy tërëñw. Va tsëgha dëpëñëy Hyala nëfë tsa ghëy tërëñw kwërakwë, sa nzana jakëjakë ghëy lë Këristëw.

⁶ Ya ngëra'wëë sa ghëyëy, ngëra'wë tsa va na, ta mbëë mëtsëhëñwëy bërci a ghwëy mbëë jihëva na, lë ta mbë ghwëy garëñwëy tidfid

kwa kwal Hyala. Mba'a kə Hyala döpətənjəy nefer ghəy ɓa na, war ta mbə ghwəy kwəmavə bərci ndahwə nefer ghwəy ta sə'wa ngəra'wə kwərakwə njasa sa ghəy va na.

⁷ Sa ka ghəy təkəə dzəkən kwəma ghwəyəy, a ghəy sənay shiy tiba taa ɓantənjwəy kwa kwal Hyalaw. Kwəsəbə ghəy nza ghwəy mbə sa ngəra'wə tsa kwətɪŋ tsa, va tsəgha, ta döpətənjwəy nefer ghwəy dza Hyala kwərakwə nja shi ghəy va.

⁸ Dɪɓa kiy ngwarməhiray, a ghəy ɗi ghwəy sənay dzəkən ngəra'wə tsa sahwə ghəy tərənjw tsa tə hidɪ ka Azəy. Ghala pətsaa nza ghəy tə hidɪ vay, tərənjw sahwə ghəy ngəra'wə, pa' ka taŋətɪ bərci ghəy. Niy təkətɪ ghəy na, a ghəy taa nza tə ghwəmənəy, pə ghəyəw.

⁹ Na katanəy nay, war ta bəkwənəy dza ghəy niy zəzətɪ ghəy. Mbalaa Hyala məntɪ na kwəma va tsəgha, vantaa ghəy dzaa bərkətɪ na, lə bərci ghəy nzəyŋəy ghəy tikə tə hidɪ, pə ghəy, ka kəli ghən tsa ghəy gəm, kala zəzə ma, Hyala fəyŋəy na ma nza ghəy tə ghwəmənəy, pə ghəy. Mbə dəvə nzə, ka ghəy zlanay ghən tsa ghəy gwa'a, ghənzə saa mbəə zhanakati mbəzliy bəkwəshi sati mbə mətɪ.

¹⁰ Ghənzə mbəlikəvəriŋəy na mbə miy mətɪ niy dza ghəy va ta mətiŋəy katanəy katanəy va ngəra'wə tsa va. Tsəgha dza naa mbay mbəlikəvəriŋəy, ya mbə tsahwətɪ ngəra'wə ɓa. Na katanəy nay, a ghəy sənay, ta mbəlantənjəy dza naa dza səvəri mbə tsahwətɪ ngəra'wə dɪɓa.

11 Ghwëy kwërakwëy, ta cə'wə dza ghwëy tə ghëy, a Hyala dzaa favə cə'wə mbəzli dāŋ ni. Mba'a dzaa məntəŋëy wəzə hwër tsa nzə, ma ka nza mbəzli dāŋ mananta 'wəsa kaa Hyala tərəŋw tə kwəma ghëy va tsəgha ki.

Pəl gəzə kwəma bashamti na zhaa zhəmbə məlmə Kwërintə və

12 A ghëy dī gəzanwëy kwəma nza nəfə tsa ghëy mbə vəshi ti. Mbə nzëy tsa ghëyëy, mbə cinëy na nəfə tsa ghëy, mba'a ghëy sənay njasa nza nzëy tsa ghëy wəzə va Hyala kwa kwəma mbəzli tə hidi, lə va ghwëy gwa'a. Kwatama va ghwëy bay na, a ghwëy sənay, lə kwal tsa katan katan tsa nza nzëy tsa ghëy kwa kwəma Hyala. Nzëy tsa ghëy vay, lə sənata kwəmaa səkə va ndə ngəri nzëy ti ghëyëw. Hyala mərshi naa kəətītəŋëy lə wəzə hwër tsa nzə.

13-14 Sa bərkee neyey, a ghwëy dzaa mbay sənata tsəgha, sa nzanay, ya mbə kwəma tsasliwëy ghëy dzəti zliyay, nahwəti kwəma tifa mba'a mbəta, kala gar mbay ghwëy jangəti, ka favə kwəma dī na gəzəw. Pa' sənənzəvay, ka favə kwəma dī ghëy gəzə ghwëy gwanataw. Kwa kwəma jəwëy, ta favə kwəma ghëy dza ghwëy wəzə, fəca vici dza Yesəw Ntsaa sləkəmmə zhəghəvaa zhəkə. Ghalabay, ta vəshi dza ghwëy dza ta kwəma ghëy tərəŋw, ghëy kwërakwə na, ka vəshi ta kwəma ghwëy ki.

15-16 Sa nzana mba'ee sənay katan, a ghwëy dzaa mbay favə kwəmee pənëy. Maa niy dee dza

1:11 1:11 4:15; Rm 15:30 **1:12 1:12** 2:17; 1Kwër 1:17, 19, 31; 2:13; Ebr 13:18 **1:13-14 1:14** 5:12; Flp 2:16 **1:15-16 1:15-16** 1Kwër 16:5-6

kwa ghwøy, mba'ee tsavøñwøy yashi, yøn dza ta dzømbø mælmø Masedøwan. Sa kee kafø mbø Masedøwan difa na, nzee zhøkø kwa ghwøy kwa ghwøy, ta sækwøtøñwøy kwa baka, ma nza ghwøy katara ta nza, sa kee madi ta dzøti hidfi ka Zhøwde. Ma tsøgha ki na, bakø sødfee niy dzee kwømavø kwal tsaa kætøtøñwøy. Øy, ma dzøghwa ki na, kala tsøhøree.

¹⁷ Ghala viciy niy gøzee va ta tsøhø dzee mbø ghwøy, pønøy, kwataka lø miy niy gøzatee kwøma va tsøgha, nø ghwøy na? Kwøma nø ya tsa' dzee ta møni pønøy, tawa bøvø ghwøy kwømee nja kwøma mbøzli tø hidfia? A na mbøzli tø hidfiy, yø, ta møni dza ghøy, ka ghøshiy ni, ghøshi kala dzaa møni. Aw bay na, ka dza ghøy møniw, kø ghøshi, ghøshi køø dza ta møni. Tsøgha nzee na na yaw.

¹⁸ Ø gøzanwøy ya, kwa kwøma Hyala ghwømə katan na. Kwømaa niy gøzanwøy ya vay, kwøma katan na, søakee gøzøhwøñwøy kwøma bakø bakøw.

¹⁹ Sa nzanay, kwøma Yesøw Køristøw Zøghwø Hyala na sa gøzanwøy ghøy, ghøy lø Shilasø, mba'a Timøte. Na na Yesøwøy, ya hwømba na ka gøzø kwøma na bakø bakøw. Kwøma katan na ka naa gøzø ya hwømba.

²⁰ Na kwagwa'a nay, søvøri mbø Yesøw *Køristøw sønay ghwømmø a Hyala mønti kwømaa niy gøzøkø na, pø ghwømmø. Tø kwøma ci va ka ghwømmø gøzø: «*Amin, tsøgha na!» pø ghwømmø ta fø bamaa dzøti Hyala.

²¹ Zhini difa kiy, Hyala va dë'wë ghën tsa nzë garëtënjëy na kwa kwal tsa nzë tsa. Ghwëmmë lë ghwëy, gwa'a, sa tëravëmmë na jakëtëmmë të slën tsa Këristëw, a ghwëmmë mbëë nza ka mbëzli nzë.

²² Dza na mba'a fati lamba nzë të ghwëmmë, ta mbë ghwëmmëë nza ka shi nzë, mba'a fambëmmë Safë tsa nzë dëwdëw tsa mbë nëfer ghwëmmë. Njana ndammë na Safë tsa nzë dëwdëw tsay, a ghwëmmë sënay, ta ndammë nihwëti shi gwanashi ni gëzëkë na dza na.

²³ Ma shi bashamtee dza kwa ghwëy kwa ghwëy yën dzëmbë mëlmë Masedëwan tiy, a Hyala sënay, manakëna ngwëvë ghënzë yën këë sla dzërvë, ta wëzë tsa ghwëy nzëyree kala dza maa dzëmbë Kwërintë.

²⁴ Ka dë ghëy mëniñjëy ka mbëzliy slëwanjëy mbë nëw kwëma Hyala ghwëyëw. Sa nzanay, a ghëy sënay, a ghwëy garënjëy wëzë lë bërci të kwëma Këristëw. Na na ghëyëy, war gëzënjëy na ghwëmmë jakëti miy tsa ghwëmmë gwanammë, ta mbay nëfer ghwëy hëënishishi wëzë, rëniki kwa kwal tsa Hyala na na ghëy gwa'a tsëgha.

2

¹ Ava ghënzë na kwëmaa bashamtëra zhaa dzëmbë mëlmë ghwëy ge'i ghala vici va. Kala tsëgha, war mba'a pën tsëhëra ghalaba nzay, ta

1:22 1:22 5:5; Rm 8:15-16, 23; Ef 1:13-14 **1:23 1:23** 11:31; 13:2;
Rm 1:9; Flp 1:8; 1Tes 2:5; 2Tes 2:10 **1:24 1:24** 1Pi 5:3 **2:1 2:1**
12:21; 1Kwër 4:21

zhini niy dza nefer ghwøy zhëjwøy tërëjw nza ßa.

² Sa ka na nza, tsëhë tsee vëgha ghwøy, mba'a nefer ghwøy dzaa zhëjwøy kiy, ka dza tsahwëti ndë nza tiba ghwëla ya kwëtiñ mbë ghwøy, mba'a taa mëntëra kwëma gar vëshi nëfë tsee ti, sa dza naa nza, sati sati nefer ghwøy gwanañwøyëw.

³ Ava va tsëgha tëkëtee, wëzëßa tsasli tsasli tsaslëghëjwøyëe kwëma va pën, va tsëgha niy tsaslëghëjwøy ya nahwëti zliya va. Kala tsëhee dë'wë ghën tsee. Sa nzanay, e sënay mba'a pën tsëhëra dë'wë ghën tsee ghala pëtsa va nzay, kwëma gaga niy dza nëfë tsee satiy va kwëma ghwøyëw. Əy, ma tëbë na nza kiy, ghwøy na shiy niy dzaa vëshitëra nëfë tsee nza. Na katan katan nay, e sënay, war mba'a kë nëfë tsee vëshiyëy, ghwøy gwanañwøy kwërakwë na, mbë vëshi dza ghwøy nza kwasëbee.

⁴ Ma ghala pëtsa tsasliñwøy ya va zliya tsaslëghëjwøy ya vay, Pa' lë wahëta niy wahëhwee, ka tëkë kwëma tërëjw. Ya tsëgha niy nzana kiy, ëntaa ghwøy taa tëkë na, ta mbë nefer ghwøy zhëjwøy tsaslitee zliya va tsëgha, pë ghwøy ma. Əhëñ, ta mbë ghwøy sënay e dñjwøy tërëjw pë ghwøy, va tsëgha tsaslitee tsëgha.

*Pëlayëm ntsaa mëntëjwøy *kwëma jikir na mbë nefer ghwøy*

⁵ Mba'a kë tsahwëti ndë mënti kwëmaa zhëpë mbë nëfëy, kaa ngëra dë'wë ghën tsee mëntëra

na kwëma vaw, kaa ngëŋwëy gwananŋwëy na. Aw ßay ëntee dzaa kabëti gëzë kwëma na, ma kwëma ci vay, jëwë zhanati na kaa nihwëti mbëzli, nihwëti na, tërëŋw zhanatishi.

⁶ Njana nzana, ðan mbëzli mbë ghwëy, dzëghay i ci kiy, a ghwëy mbay zlay, wëkë na tsëgha.

⁷ Nana kiy, pëlayëm jikir tsa mënti na va mbë nëfë tsa ghwëy. A ghwëy gëzanci kwëmaa dzaa dëpanci nëfë tsa ci. Kala tsëghay, ta nëfëy dza naa dza dalala, ka nëfë dzay, mba'a zhiniy zamti.

⁸ Va tsëgha, ë cë'wëŋwëy ya nana kiy, man-ancim kwëmaa dzaa cinti ði tsa ði ghwëy kwëma ci.

⁹ Ma nahwëti zliyaa niy tsaslëghëŋwëy ya vaa dzëkën kwëma vay, war ta mbëë fati kwëma ghwëy niy në ya. Ta mbee sënay nda ka yi fëti ghwëy ta kwëma gëzëŋwëy ya gwanata.

¹⁰ Mba'a pë ghwëy pëlay jikir tsa mënti ntsa va vay, yën kwërakwë na, ta pëlay dzee. Ta na tsee ghënëy, e pëlay ntsa va mbë nëfë tsee, ya tsëgha mëntëra ma na kwëma jikir na dë'wë ghën tseyey, e pëlay mbë nëfë tsee mbëradzëy, kwa kwëma *Këristëw gëzee, war të mbërkë kwëma ghwëy.

¹¹ Vantaa *ndë jaka tsa Hyala dzaa bëhwë ghën kën ghwëmmë lë kwëma ci, va tsëgha gëzee tsëgha. Sa nzana, mba'a ghwëmmë sënata tsëhwëli ci gwa'a gwa'a, njasa ði na war pëla kwal tsa kësëyëmmë lë kwëma.

Pël gëzëe dzækën vëghwë tsa mënëhwë na mbë mëlmë Tërëwasë

¹² Dzee të nahwëti vici kiy, mba'ee kafëra, ka dzaraa dzëmbë mëlmë Tërëwasë, ta dzaa gëzanshi kwëma *Këristëw wëzë na kaa mbëzli mbëba. Dzëghwa ndës yën tsëhëra mbë mëlmë va. Ma sa tsëhëree na, mba'ee nay njasa gwëmantëra Këristëw Ntsaa slëkëmmë kwal wëzë wëzë ta gëzanshi kwëma Hyala kaa mbëzli.

¹³ War ma mëhërlee na, hënita tepë sa kësay mee Titë zëmërë tsa mbë nëw Yesëw mbë mëlmë vaw, ghavëe tsëgha ki, kafë yën kafëra, nza ghwëy nza, pën kaa mbëzli kwa kwal Hyala mbë mëlmë Tërëwasë tsëgha. War ka dzaraa dzëti hidfi ka Masedëwan.

Mëni miydala të mbërkë Yesëw Këristëw

¹⁴ 'Wësä pë ghwëmmë mananta kaa Hyala tërëñw. Sa nzana mba'a *Këristëw mëniy ndë bërci tsaa gwëramti. Të mbërkë bërci Këristëw ki na, mba'a Hyala mëntëñëy ka ka ha waza kwasëbë ci. Dzëghwa mba'a ghwënanëy ta dzaa gëzë kwëma ci kaa mbëzli ya pa' kwëmaba gwa'a. Ma kwëma gëzanshi ghëy va kaa mbëzli ki na, nja zën 'wërdi wëzë na vaa nëwamti pi gwa'a gwa'a lë zën tsa nzë na. Ta mbë mbëzli të hidfiy sënay Këristëw.

¹⁵ Mba'a ghëy mëniñëy ka 'wërdiy zën wëzë na, sa vëlanta Këristëw vëli li kaa Hyala. Ma zën

tša zën ghëy va ki na, ka zënanishi kaa mbëzliy dzaa mbëlishi, lë kaa niy dza zashi gwa'a.

¹⁶ Mbëzli nza Hyala mbë mbëlishiy, zën tša wëzë tsaa zënanishi ghëy, ka zlëba kwëma gëzanshi ghëy ghëshi, dzëghwa mba'a ghëshi kwëmavë piy tsaa këdï ma. Ma va mbëzliy dzaa zashi na, zën tša gëmgëm tsaa zënanishi ghëy, ka bëkwë ghëshi vë kwa kwëma Hyala. Ëy, kwëmaa tsava ntsaa dza vaa ghëрати slëni tsëgha na va lë bërci cia? Ghëci tibaw!

¹⁷ Sa nzana, mba'a Hyala ghwënanëy ta ghërantä slëni, va tsëgha nza bërci va ghëy. A ghwëm sënay dän na nihwëti mbëzliy dï zhëghë dëvë shi lë gëzë kwëma Hyala, war ta kwëmavë gëna shi gwa'a tsëgha. Ma ghëy na na ghëyëy, mënti kwëma Hyala ghëy ka shiy zhëghë dëvëw. War kwëma Hyala ka ghëy gëzanshi kaa mbëzli lë nëfë tša ghëy kwëtiñ kwa kwëma nza. Sa nza ghëy mbëzliy ghërancï slëni kaa Këristëw.

3

*Ghënghën na *sla kiri tša slati Hyala lë mbëzli kwatänja lë tša sënzënva*

¹ Kwëma gëzë ghëy va tsëgha kiy, nda avashi zhiniy zhimbëshi mbë këli ghën tša shi dza ghwëy ni kia? Na na ghëyëy, ka dï ghëy mëndiy tsaslavënyëy zliya ta mbëë ciñwëy na, *ka kwal Yesëw nza ghëy katanj pë ghëyëw. Dëw ghëy va ghwëy ba na, tsaslavënyëyëm zliya ghëy dza,

2:16 2:16 Ndë tifa dzaa ghëрати slëni tsëgha na va lë bërci ciw:
 3:5-6 **2:17 2:17** 4:2; Flp 1:15-17; 1Tes 2:3, 5, 10; 1Pi 4:11 **3:1**
3:1 5:12; 10:12; SlëniKY 18:27

ta mbəə dzaa canshi kaa nihwəti mbəzli, pə ghəyəw. Ma na nihwəti mbəzliy, a ghwəmmə sənay tsəgha ghəshiy məni. Na na ghəyəy, kar ghəy məni tsəghaw.

² Na na ghəyəy, ghwəy də'wə ghən tsa ghwəy mənijwəy naa zliya ta dəvə ghəy. Sa tsaslambənjəy Yesəw *Kəristəw mbə nefer ghəy. Ya tsamaba ndə gwa'ay, a mbay sənata, ka jangəti zliya va ghəci.

³ Ghwazhə ghwazhə sənay ndə ya wa ndə: Ghwəyəy, zliya tsasliti Kəristəw, mba'a ghwənanəy li ta dəvə ghəy nza ghwəy. Zliya vay, tsasliti Kəristəw lə yam ka məndiy tsasli zliya li shiw, lə *Safə tsa Hyalaa piy tsasliti na. Zhini bay, tsasliti naa dzəti hərəzli bəla'i bəla'i niw, mbə nəfə tsa ke ngəri tsasliti na.

⁴ Sa wana gəzə ghəy tsəghay, sa nzana mba'a Kəristəw citənjəy, Hyala ghwənanəy na, kə.

⁵ A ghwəmmə sənay ghəy də'wə ghən tsa ghəyəy, daw na bərçi ghəy ta məni sləni va, pə ghwəmmə. Hyala bənjəy na bərçi ghəra ghəy va sləni va li.

⁶ Ghənzə ndanjəy na bərçi ta nza ghəy ka ghəra sləni nzə. Ta dza ghəy gəzə kwəma kaa mbəzliy dzəkən yəwən sla kiri tsa slati na lə mbəzli. Kwəma jakəva tsa 'war'war tsa vay, mənii na nja *kwəma pəhəti Hyala va niy tsasliti məndi kwatanaw. Safə tsa Hyala dəwdew tsa cinəy na kwal, njasa ka ghəy məni. Ma kwəma mbə kwəma pəhəti Hyala niy tsasliti məndi niy nzay,

3:2 3:2 1Kwër 9:1-2 **3:3 3:3** Səvəri 24:12; Zher 31:33; Ezhek 36:26 **3:5 3:5** 2:16; Rm 15:18 **3:6 3:6** Zhj 6:36; Rm 7:5-6; 8:2, 6, 10; 1Kwër 11:25

dzømbø mæti bø na mbøzli kwa kwøma Hyala. Ma na Safø tsa Hyala dëw dëw tsay, piy tsaa dzaa kœdi ma ka naa bø kaa mbøzli.

⁷ Ma niy nza mbøradzø, dzøti hørezli balivø mœndi niy tsaslanati Hyala kwøma pøhøti na kaa mbøzli. Ghala pøtsa bø na kwøma pøhøti na va kaa *Møyizø, mba'a mbøzli niy nay shøndøkø tsa dikø tsa nzø. Pøtsa mbø kwøma Møyizø na, ka mbø rø nja vici va shøndøkø tsa nzø va. Ghala pøtsa va na, shaj niy nza ka *Izørayel ta nighø pøtsa mbø kwøma Møyizø, sa bamamshi na tø rø w, ya tsøgha niy nza na kala dza shøndøkø tsa vaa nzaynza. A ghwømmø sœnay kiy, mbøzli bøk wø bøk wø ni na mbøzli kwa kwøma Hyala va kwøma pøhøti na. Kwa vøghwø tsa nza na, mba'a kwøma pøhøti Hyala, ghønzø saa bø mbøzli dzar kwa bøla mæti sœvørita lø ci shøndøkø tsa Hyala kiy,

⁸ hanabø sa ka Safø tsa Hyala ghøra sløni mbø mbøzli shøkøna. Tø rø w bø ghalabø dza shøndøkø tsa Hyalaa civa.

⁹ Va kwøma pøhøpøhø nay, mbøzli gwanashiy kœsøy ngwøvø Hyala. Kwa vøghwø tsa nzana mba'a kwømaa basø ngwøvøø dzøkœn mbøzli cikøvøri shøndøkø tsa Hyalay, hanabø yøwø jakøva tsa ghwømmø lø Hyala ghøci saa mœntømmø ka mbøzliy dzaa mbay garø kwa kwøma Hyala kala hazløni tifa shøkøna. Tø rø w bø ghalabø dza shøndøkø tsa Hyalaa civa.

¹⁰ A mœndiy mbay gøzø, ma kwøma pøhøti Hyala va niy ci shøndøkø tsa Hyala kaa mbøzli

kwatanay, ka cimmə na nanaw. Sa nzanay, dza kwa tsahwəti kwal ci Hyala shəndəkə tsa nzə kaa mbəzli nana, ka tanəti tsa kwatanə.

¹¹ Kwa vəghwə tsa nzana, mba'a shəndəkə niy nza tə jakəva tsa kwatanə ghəci saa niy nza ta vəghwə jəwə tsətsəy, hanaba jakəva tsa dzaa nza ta pa' kwa ndimndim shəkəna. Tərənwba ti dza shəndəkəə nza.

¹² Sa sənay ghəy kwəma katanə naa sa gəzə ghəy va gwanata tsa nzə, pə ghəy, va tsəgha mbələy ma ghəy nahwəti kwəma mbə ya jəw tsətsə.

¹³ A na Məyizə niy nza mbəradzəy, ghala vəghwə tsaə barva shəndəkə tsa Hyala mbə kwəma ci na, aa niy kəlati pətsa mbə kwəma ci lə kadibəl, sa niy dī ma na ka Izərayel sənay njasa barva shəndəkə tsa va. Na na ghəyəy, ka mənə ghəy nja sa Məyizə va niy nzaw. War bazhə bazhə gəzə ghəy na ghəy kwəmaa səvəriy dzəti ngwəla kaa mbəzli.

¹⁴ Ma ka Izərayel niy nza ghala pətsa vay, caslakə niy nza məhərli shi, kala mbə ghəshiy favə shiy niy dī Hyala canshi mbə kwəma va. War tsəgha na kwəma va və shi ya pa' sana. Jangə ma ghəshi kwəma mbə zliya sla kiri tsa kwatanay, ka mbə ghəshi favəw. War ghwəlashi na ghəshi njasa nza pətsa mbə kwəma shi mbəkwə mbəkwə lə kadibəl tsa va. Va sa nzanay, war ghala sa ka ndə zləbavə jakəy lə Kəristəw ka kadibəl tsa vaa mbəə barvay mbə kwəma ndə.

¹⁵ Tsəgha na ya pa' ndatsə, jangə ma ghəshi kwəma mbə zliya tsasliti Məyizəy, ka favə ghəshiw, war njasa nza məhərli shi kəla kəla lə kadibəl ka naa nza.

¹⁶ Sa nzanay, war nja kwəmaa gəzəta va mbə Zliya Hyala mbəradzə dza naa nza, a kə niy niy: Ya hwəmba zhəghəkəvay ma ndəə dzəmbə hwər Ndə sləkəpəy.

Ta bantəvashi dza shiy kəlati kwəma ci, kə niy ni.

¹⁷ Tsəghaa nava nanzə, sa nzanay, ma Ndə sləkəpə Yesəw Kəristəw, ghəshi lə Safə tsa dƛəwƛəw tsay, mbəzli kwətij ni ghəshi. Ma mbəzli nza Safə tsa Ndə sləkəpə mbə ghəra sləni mbə shi kiy, mbəzliy gwəra ghən tsa shi na niva mbəzli. Bərçi va kwəma pəhəti Hyalaa dzəkən shiw.

¹⁸ Nana ghwəmmə sənzənva ghwəmmə mbəzliy zləbavə kwəma ciy, a kadibəl barvay tə mətəhi ghwəmmə gwanammə, ka nay shəndəkə tsa məni Ndə sləkəmmə Kəristəw, bam bam kwa mətə ghwəmmə nja kwa nighəmti. Ma bama shəndəkə tsa ci va na, ka mətəhə zhəghəmmə kwa kwəma kwa kwəma, ta məntəmmə nja ghəci. Ghalaba kiy, war mbə mətəhəva dza shəndəkə tsa ciy nzaa dzəkən ghwəmmə kwa kwəma kwa kwəma. Ava tsəgha na sləni ghəra Safə tsa Ndə sləkəmmə dƛəwƛəw tsa mbə ghwəmmə.

4

Na na ghwëmmëy, daw na bërci ghwëmmë, a na Hyalay, shiy tifa tañanati bërciw

¹ A ghëy sënay wëzë hwër tsa nzë mëntëñëy Hyala, ndañëy na slëni mëni ghëy va. Ava va tsëgha, ka dza her ghëy tëpëw.

² Ghëyëy, ka tsëhë dëvë ghëy ghëy dzëmbë mëmëni shi ha'wë ha'wë niw. Ka mbëmbë ghëy dzëkën shi mëni ghëyëw, ava tsëgha. Ka dadakë mbëzli ghëyëw, ka dë ghëy kabë dzërvë dzëmbë kwëma Hyalaw. Ma na na ghëyëy, bazhë bazhë ka ghëy gëzë kwëma katan na. Aa dë ghëy mbëzli gwa'aa sënay, mbëzli slar ni nza ghëy kwa kwëma Hyala, kë ghëshi.

³ Ya tsëgha nzë kiy, a nihwëti mbëzli tifa, kala favë kwëma Hyala gëzanshi ghëy va kaa mbëzli, mba'a ghëshi mënishì njasa mbëkway mëndi kwëma shi. War mbëzliy dzaa zamti piy tsa shi na shiy dzaa mbay ma favë kwëma va.

⁴ Sa favë ma ghëshi vay, sa nzana mba'a *ndë jaka tsa Hyala tsaa mëni mazë tikë të hidì dëñdëy mëhërli shi vantaa ghëshi dzaa zlëbavë kwëma wëzë na va. Ka dë na ghëshiy nighëvë wan pi tsaa mbërë vaa dzëkën shiw. Wan pi tsa vay, sëvëri mbë kwëma wëzë na va gëzë dzëkën shëndëkë tsa *Këristëw sëvëri na. Këristëw ghëci saa mëney nja Hyala, ya mbë namafa kwëma ci.

⁵ Ghala pëtsa ka ghëy gëzanshi kwëma Hyala wëzë na kaa mbëzliy, kwëmaa dzar kwa tsa ghëy ghën ka ghëy gëzanshiw. War kwëma Yesëw

4:1 4:1 3:4, 6 **4:2 4:2** 2:17; 6:4 **4:3 4:3** 1Kwër 1:18 **4:4 4:4** ndë jaka tsa Hyala: Zhj 12:31; Ef 2:2; nja Hyala na Këristëw: Kwël 1:15; Ebr 1:3 **4:5 4:5** 1:24

Këristëw kwëtiŋ na sa ka ghëy gëzanshi mbëzli, ghëci na Ntsaa slëkëpë. Na na ghëy, ta na tsa ghëy ghënëy, ka slëni ghwëy nza ghëy gwa'a tsëgha, Sa ghwënanëy Yesëw.

⁶ Ma kë Hyala niy ni ghala pëtsa nza na mbë nga shi të ghwëmë gwanashiy: «Mënëy wan piy dzëti hidï, na kwëslï ßarvata!» kë niy ni. Sana sënzënva kiy, Hyalaa niy gëzë kwëma va va mbërambë na wan pi tsa nzë va mbë nefer ghëy. Ma wan pi tsa va ki na, ka ciŋëy njasa nza shëndëkë tsa Hyala, sa mbërë na sëäkë mbë kwëma Këristëw. Va tsëgha gëzanshi ghëy kwëma Hyala wëzë na kaa mbëzli ki.

⁷ Ghëy ghëy shiy gëzë kwëma Hyala kwa dimë va kaa mbëzliy, mbëzli ngati Hyala nza ghëy nja nihwëti mbëzli kwërakwë. Ya tsëgha nzë ki na, dza Hyala mba'a fambëŋëy kwëma va mbë nefer ghëy. Ma kwëma mënti Hyala va tsëghay, ta mbë mbëzli sënay, ma bërci tërëŋw ni va kwëmavë ghëy ta ghëra slëni vay, va ghëy sëäkë ghëshiw, va Hyala dë'wë ghën tsa nzë sëäkë ghëshi kë ghëshi në na.

⁸ Ghëy kiy, tsahwëti ngëra'wë tifa kala sëäkë dzëkën ghëyëw. Ya tsëgha nzë ki na, ka mbanëy ngëra'wë tsa vaw. Të nahwëti viciy, hash ka ghëy hashiŋëy kala sënata kwëmaa mëni ghëy, ya tsëgha nzë na, ka dza her ghëyëw.

⁹ Tërëŋw mëndi ghëzlitëŋëy na, zlanëy Hyalaw. War mbë këtiŋëy ghënzë, mbeß mbeß mëndiy ndabatëŋëy të pi na, ka bëkwë ghëyëw.

¹⁰ Ya hwëmbay, war mbë pëhë bëkwënjëy ka mëndiy nza njasa pëësliti mëndi va Yesëw. Ya tsëgha nzë ki na, war të ghwëmënjëy ghëy. Ma mënta nava kwëma tsëgha kiy, ta mbë mëndiy sënay mbë piy na Yesëw mbë ghëy, kë mëndi.

¹¹ Mbë nzëy tsa ghëy tikë të hidï ni ya hwëmbay, war mbë pëla bëkwënjëy nza mëndi, sa nza ghëy mbë nëw Yesëw. Ma vëgha ghëy va kwëd kwëd na, ya tsëgha nzë ki na, mëtitaw. Ma ghalaba kiy, a mbëzli sënay, mbë piy na Yesëw mbë ghëy, kë ghëshi.

¹² Ava tsëgha nza ghëy na na ghëy, ya hwëmbay, mbë nëw njëy na mëti. Dzëghwa ghwëy na na ghwëy na, mba'a ghwëy kwëmavë piy të kwëma ngëra'wë tsa sa ghëy va.

¹³ A kë mëndi mbë Zliya Hyala mbëradzëy: «Sa banavee nëfë tsee kaa Hyala, va tsëgha gëzëe kwëma nzë» kë mëndi. Ma ghëy kwërakwë kiy, a ghëy banavë nefer ghëy kaa Hyala nja ntsaa gëzë kwëma va va. Va tsëgha gëzë ghëy kwëma Hyala kaa mbëzli.

¹⁴ A ghëy sënay, ma Hyalaa zhanakati Yesëw va sati mbë mëtiy, ta mbay dza naa zhanakatënjëy kwërakwë, ta dza ghëy nzëy të pëtsa kwëtij tsa lë Yesëw. Ka na dza na mba'a fëyëmmë jakëjakë kwa kwëma nzë.

¹⁵ Ma kwëmaa mënta va tsëgha gwanata kiy, war ta mbëë këtitënjëwëy na, nza Hyala mbëë mbëlitï mbëzli dënj lë wëzë hwër tsa nzë.

4:10 4:10 1:5; Rm 6:8; Gal 6:17; Flp 3:10-11 **4:11 4:11** Rm 8:35-36; 1Kwër 15:31 **4:12 4:12** Kwël 1:24 **4:13 4:13** Cem 116:10 **4:14 4:14** 1Kwër 6:14; Rm 8:11 **4:15 4:15** 1:5-6, 11; 9:11, 15

Ghalaɓa kiy, mbözli ðanɗ dza naa mananta 'wësa kaa Hyala, ka fë shëndëkëë dzëti.

Lë nëfë kwëtiŋ pë ghwëmmëë ndëghë shi mbashi ma mëtsë ndëë nashi

¹⁶ Va tsëgha mëti ma vëgha ghëy va slëni. Ya tsëgha këɗiva bërci mbë vëgha ghëy jëw jëw jëwëy, war lë bërci na mbë nëfë tsa ghëy. Ka yëwën bëŋëy Hyala bërci mbëɓa mbëɓa njasa sëmëmë vici.

¹⁷ Ma ngëra'wë tsa së'wa ghëy tsa sanay, ta këɗiy dza naa dza kwa kwëma jëw. Ta kwëmavë wahë tsa dikë tsa dza ghëy të mbërkë ngëra'wë tsa së'wahwë ghëy va. Wahë tsa vay, aa tanëti shiy gwanashi, pa' kwa ndimndim dza naa nza. Sa ka ghëy zëzëtiy dzëkën wahë tsa vay, nja shiy jëw tsëtsë nighëti ghëy ngëra'wë tsa së'wa ghëy va.

¹⁸ Sa nzana, ma ghëy na na ghëyëy, war kën shiy sëekë va Hyala, shi mbashi ma mëtsë ndëë nashi na mëhërlë ghëy. Ka fë mëhërlë ghëy dzëkën shi të hidï niw. Sa nzana, shi nashi mëtsë ndë ngëri ni të hidïy, nza'jëw dza ghëshiy këɗishi. Ma shi nashi ma mëtsë ndë ngëri vay, ghëshi na shiy dzaa këɗi ma, pa' kwa ndimndim.

5

¹ Ma vëgha nza ghwëmmë na li tikë të hidiy, ghala mbë lë madzëkëw. A ghwëmmë sënay, sa ka ghwëmmë bëkwëmmëy, ta ndammë yëwën vëgha dza Hyala më ghwëmë. Vëgha mënti na

də'wə ghən tsa nzə, sa dzaa mēti ma pa' kwa ndimndim.

² Nana diy, war ə ngəngəlvə ghwəmmə, sa nzana mba'a ghwəmmə dərəmmə ta sərakən yəwən vəgha mē ghwəmə vaa dzəkən na va ghwəmmə na vəgha.

³ Mba'a kə Hyala dzaa sərakənəmmə yəwən vəgha va tsəgha kiy, ya ə dza ghwəmmə bəkwə na, ka dza ghwəmməə nza kala vəgha va ghwəmməw.

⁴ Ghala vəghwə tsa nza ghwəmmə tsa lə vəgha nay, ə sa ghwəmmə ngəra'wə, ka ngəlvə. Ya tsəgha nzə kiy, ə di ghwəmmə bəkwəmməw. War ə di ghwəmmə Hyalaa sərakənəmmə yəwən vəgha va, ta mbə ghənzə mbəərə vəghaa dza vaa mətita.

⁵ Hyala də'wə ghən tsa nzə gwəmati na kwal tsa va tsəgha, ta mbə ghwəmməə kwəməvə mbəərəvə vəgha 'war'war na. Mba'a ndammə Safə tsa nzə dəwdew tsa, ka mējə'a lamba manati na tē ghwəmmə. Ta mbəə cimmə, ta bəmmə yəwən vəgha va dza na, kə.

⁶ Ava va tsəgha banavə ghəy nəfə tsa ghəy gwanay kaa Hyala, kala mēni bakə bakə ghən tsa ghəy. A ghəy sənay, kama ghəy lə vəgha na tikə tē hidiy, tsəhənjəy ghəy vəgha Yesəw Ntsaa sləkəmmə diw.

⁷ Ma di naa gəzəy, nay ghəy diw, ya tsəgha nzə kiy, war mbə nəw ghəy, sa nzana mba'a ghəy banavə nefer ghəy.

⁸ Yə, a ghëy ßanavə nefer ghëy kaa Hyala kala mənı ma ghən tsa ghëy bakə bakə. Ma va ghëyəy, wəzəba dzanəy ghëy mbə na tikə na vəgha, ta dzaa nzəyñəy vəgha Ndə sləkəñəy Yesəw dı ghëy.

⁹ Sana kiy, ya war tikəñəy nza ghëy tə hidı ni, ya ta dzanəy dza ghëy dzəvəghay, war kwəmaa təbanci na sa dı ghëy mənı gwa'a tsəgha.

¹⁰ Sa nzanay, ya wa ndə mbə ghwəmməy, war ta dza dza na, ta garə tə ngwəvə kwa kwəma Yesəw Kəristəw ta nza. Ya tsama ndəy, war lə zhəmə ci dza naa nza ge'i ge'i lə sləni mənəhwə na tikə tə hidı. Mba'a pə ghwəmmə mənı sləni wəzə nay, ta kwəməvə zhəmə sləni ghwəmmə va wəzə na dza ghwəmmə. Mba'a pə ghwəmmə mənı na jikir na na, ta kwəməvə zhəmə jikir tsa ghwəmmə dza ghwəmmə.

Sləni ghərati Yesəw ta jakəmmə lə Hyala

¹¹ Sa sənay ghëy, a ngwəvə Yesəw tıba pə ghëy kiy, va tsəgha hazləni ghëy və. Va tsəgha jıhəva ghëy ta ci kaa mbəzli, nza ghəshi mbə sənay mbəzli Hyala nza ghëy, kə ghəshi. A na Hyalay, aa sənəñəy wəzə wəzə. Sa zəzəti yay, ya ghwəyñwəyshi ɓa na, a ghwəy sənəñəy mbə nefer ghwəy kwərakwə.

¹² Sa gəzə ghëy va tsəghay, nda, avashi zhiniy zhimbəshi mbə kəli ghən tsa shi dza ghwəy ni kia? Tıɓaw! Ka kəli ghən tsa ghëy ghëyəw! War

5:8 5:8 Flp 1:23 **5:9 5:9** Kwəl 1:10; 1Tes 4:1 **5:10 5:10**
 11:15; Ezay 2:12; Dani 7:9-10; 12:2; SləniKY 17:31; Rm 2:6; 1Kwər
 3:13-15; 4:5; Flp 3:19; 2Tes 1:7-10 **5:11 5:11** 4:2; 6:4; 1Kwər 9:22
5:12 5:12 1:14; 3:1

ə na na dī ghəy ciŋwəy kwal tsa dza ghwəy mbəə vəshi tə ghəy, ta mbə ghwəy kwəməvə bərci ta zləba kwəma kaa mbəzliy tsəhtsəhə vaa dzəkən ghəy. Ghəshi na shiy, war kəli ghən tsa shi lə shi nashi mətə pərikə pərikə tə ngwəla na nashi. Ka zəzə nighə na mbə nefer shi kwəma ghəshiw.

¹³ Mba'a pə ghwəy nighəti kwəma ghəy, nja kwəma ka gezlekiki njasa bətəŋəy nihwəti mbəzli vay, sa zlanay ghəy ghən tsa ghəy kaa Hyala nighəŋəy məndi tsəgha. Ka gezlekiki nza ghəy na na ghəyəw. War ta mbəə kətiŋwəy nə ghəy gwa'a tsəgha.

¹⁴ Təŋəw dītəŋəy *Kəristəw, va tsəgha jihəva ghəy ta sləni ci. Aa mətiy ta mbəzli gwanashi, ma dī na gəzəy, gwanashi bəkwəshi mbəzli kwasəbə kwa kwəma Hyala.

¹⁵ Ta mbəzli gwanashi mətiy Kəristəw, nza mbəzli mbəə məni kwəma dī na. Kala dza ghəshiy zhiniy məni kwəma dī vəgha shi. Sa nzanay, ti shi mətiy na mba'a satiy mbə məti.

¹⁶ Njana nzana tsəghay, naa tərə nana na, ka dza ghəy nighə ndə tə kwəma məni na pərikə pərikə tə ngwəla ghwəlaw. Ya tsəgha niy nighə ghəy Kəristəw kwatanay, ka nighə ghəy tsəgha ghwəlaw.

¹⁷ Mba'a kə ndə jakəy lə Kəristəwəy, yəwən ndə zhəghəy na ghalaba. Nzəy tsa ci kwatanay, a tsava kədiy. Nanay, yəwən nzəy na sa dza na ta nzəy.

¹⁸ Hyala də'wə ghən tsa nzə mənti na kwəma

5:14 5:14 Zhŋ 17:23; Rm 8:35; Gal 2:20; Ef 3:19; 5:2, 25; 1Zhŋ 3:16 **5:15 5:15** Rm 6:3-4; 7:4; 14:7-9 **5:17 5:17** Ezay 43:19; Rm 6:4; Gal 6:15; Ef 4:24; ShiZhŋ 21:5 **5:18 5:18** Rm 5:10

va gwanata tsøgha. Sa niy nza ghwëmmë ka mbëz nzë, mba'a ghwënikëvë Këristëw dzøghwa jipë tsa ghwëmmë ta mbë ghwëmmë slëkammë, ka jakëmmë li. Dza na ki na, mba'a ndanøy slëniy dza ta gëzanshi kaa mbëzli, a ghëshi sëakë ta nëw kwëma Hyala, nza ghëshi mbë jakëshi li kwërakwë ki, të mbërkë slëni mënti Këristëw.

¹⁹ Ma fi na gëzøy, ë ghwënikë Hyala Këristëw dzøghwa jipë tsa nzë lë mbëzli të hidfi gwanashi ta mbë ghëshiy slëkati kwëma li. Njëdi jikir tsa mënti ghëshi naw. Dzøghwa na, mba'a ndanøy slëniy dza ta gëzanshi njasa slëkati na kwëma kwa jipë nzë lë mbëzli, mba'a jakëta li shi.

²⁰ Ghëy kiy, mbëzli ghwënashi Këristëw ta slëni ci nza ghëy. Njasa nzana, Hyala dë'wë ghën tsa nzë gëzë kwëma kaa mbëzli sëvëri mbë miy tsa ghëy. Æ cë'wënywëy ghëy, lë slën tsa Këristëw, zlayëm kwal kaa Hyala a ghënzë slëkati kwëma kwa jipë ghwëy li mba'a jakaynywëy li.

²¹ Këristëwëy, sëakë naa mënti *kwëma jikir na ghala nzanaw. Dzøghwa Hyala kiy, mba'a basanakën kwëma ghwëmmë jikir na. Të mbërkë kwëma ghwëmmë mënti Hyala kwëma va tsøgha. Ma sa ka ghwëmmë jakëmmë lë Këristëw kiy, nza zhëghëtëmmë slar slar kwa kwëma nzë.

6

Slëni ghërahwë Pël kwa kwëma Hyala

5:19 5:19 Rm 3:24-26; Kwël 1:20 **5:20 5:20** Mt 10:40; Ezay 52:7
5:21 5:21 Zhj 8:46; Rm 8:3; 1Kwër 1:30; Gal 3:13; Ebr 4:15

¹ Ghëy kiy, jakëjakë ghëra ghëy slëni lë Ndë slëkëpë. Njana nzana, mba'a Hyala mëntënjwëy wëzë hwër tsa nzëy, ë gëzanjwëy ghëy nza ghwëy mëni mëhërli vantaa ghwëy dzaa yadãmti wëzë hwër tsa va.

² Ma kë Hyala niy niy:
Sa niy mëniy vëghwë tsaa mëni wëzë kaa mbëzliy,
e niy favë cë'wë gha.
Sa niy mëniy vëghwë tsaa këti mbëzliy, e niy katanja,
kë niy ni.

A ngwarmëhira, favëm, vëghwë tsa sënzënva tsay, ghëci na sa dë Hyala mënimmə wëzë hwër ti, ghëci na sa dë Hyala mbëli mbëzli ti.

³ Ka dë ghëy mëni shiy dzaa makëti mbëzli va nëw kwal Hyalaw. Sa nzanay, ka dë ghëy mëndiy tsëhtsëhëë dzëkën slëni ghëyëw.

⁴ Ma na na mëni ghëy mbë kwëma mëni ghëy gwanatay, ë dë ghëy ci, ka ghëra slëni Hyala nza ghëy pë ghëy, ya ë kësänjëy ngëra'wë, ya ë sëva mëhërli ghëy, ya ë tanjëti kwëma bërci ghëyëy, war ë ka ghëy së'wa tsëgha.

⁵ A mëndi sëkë mbë di'wënjëy, ka kësënjëy dzëghwa fërshina, ka hëhëërë mbëzli ta mbë ghëshiy slasla dzërvëë dzëkën ghëy, ka bëkwë ghëy dzëti ghëra slëni, fëcahwëtiy, ka kwëmavë ghëy ya hi, ya zëmë shiyëw.

⁶ Na na ghëyëy dëwdëw nza ghëy mbë nzëy tsa ghëy, mba'a ghëy sënata kwëma. Ya namaba

6:1 6:1 Rm 5:2; 1Kwër 15:10 **6:2 6:2** Ezay 49:8; Lk 4:19-21
6:4 6:4 4:2 **6:5 6:5-10** 11:23-29 **6:6 6:6** 8:24; Rm 12:9; 1Kwër 13:4-7; Gal 5:22-23; 1Tim 4:12

kwëmay, ə ka ghëy sə'wa, ka mëni wëzə hwër. Lə *Safə tsa Hyala dëwdëw tsa na mbə nefer ghëy. A ghëy dī mbëzli gwanashi lə nəfə kwëtīŋ.

⁷ Dzəghwa, mba'a Hyala ndanəy bərçi, ka gëzanshi kwëma nżə katanə na ghëy kaa mbëzli. Ava tsəgha ci ghëy kaa mbëzli ka ghëranta slëni Hyala nza ghëy, pə ghëy. Ma kwëma wëzə na va mëni ghëy ki na, mba'a mënta nja shi mbëz ghëy, ta ghëra ka jaka ghëy. Zhini na, gal tsa ghëy ghënzə dība.

⁸ Mbə kwëma va gwanatay mbə fə dikə na nihwëti mbëzli dzëti ghëy, ma nihwëti ba na, ka ndərənəy. Ka gëzə *kwëma jikir na nihwëtiy dzar ghëy, ma nihwëti ba na, ka gëzə na wëzə na, war tsəgha. Ma kə nihwëti mbëzli bay na: «Kay, ka dzërvə mbëzli na ghëshi» kə ghëshi. Mbalaa ghëy na mbëzliy gëzə kwëma katanə na.

⁹ Ma mëndiy nighənəyəy, nja nihwëti ka məlmə sənashi ma mëndi, mbalaa gwa'a gwa'a sənənəy mëndi. War njasa dza ghëy ta bəkwənəy mëndiy nighənəy. Ya tsəgha ki na, mbëzli tə ghwëmənəy ni ghëy. War ka sanəy ngëra'wə mëndi, ta mbə ghëy bəkwənəy, kə mëndi na, a ka bəkwə ghëy kiw.

¹⁰ Ya tsəgha ka naa nza, mba'a mëndi bakatənəy nefer ghëy tə nahwëti viciy, war ə ka ghëy vëshi vëshi ghëy na na ghëy. Ma mbëzliy nighənəyəy, njasa nza ghëy ka ndërma, ya tsəgha nżə kiy, dāŋ zhəghanti ghëy mbëzli ka ka shiy dzar kwa kwëma Hyala. Mëndiy

6:7 6:7 10:4-5; Rm 13:12; 1Kwër 2:4 **6:9 6:9** 4:10 **6:10 6:10**
vëshi: 7:4; Rm 5:3; 12:12; ka ndërma lə ka shiy: 8:9; Flp 2:17;
4:12-13; 1Tes 1:6

nighënyëy, njasa kama na ya waba va ghëy. Mbalaa shiy tifa kala va ghëy na katanj naw.

¹¹ Ghwëy kiy, ka Kwërintëy, bazhë bazhë gëzanwëy ghëy kwëma, lë nëfë tsa ghëy kwëtij. Kwëma mbälëy ghëy tifa va ghwëy ya jëw tsëtsëw.

¹² Na na ghëyëy, gwa'a gwa'a bëhwë ghwëy pëtsa mbë nefer ghëy, ghwëy na shiy ndanjëy ma pëtsa mbë nefer ghwëy.

¹³ Avanaraa gëzanwëy kwëma nja kaa ndërazhi yakee kwa hwër tsee. Ndanjëyëm pëtsa mbë nefer ghwëy, njasa ndanjwëy ghëy va pëtsa mbë nefer ghëy.

Mëni mëhërlë va jakë miy lë mbëzliy nëw ma kwëma Hyala

¹⁴ Əntaa ghwëy jakë miy tsa ghwëy, ta mëni shi kwëtij ni lë mbëzliy nëw ma Yesëw *Këristëw ma. Sënzënvä kiy, njaa dza shi wëzë ni dë Hyala lë ni jikir niy mbay jakëshi kwa zëerë kwëtij, ta ghëra slëni kwëtij naa? A shiy dzaa jakëti kar waj pi ghëshi lë kwëslia?

¹⁵ Ghwëy bërke sënzënvay, nza kar Këristëw ghëshi lë *ndë jaka mbay jakëti miy tsa shi kwa jipë shi na? Ntsaa nëw Këristëw ghëshi lë ntsaa nëw ma kiy, njaa dza ghëshiy mbëë zëzëti kwëma kwëtij naa?

¹⁶ A kwal tsaa jakëti ciki tsa Hyala, ghëshi lë ciki ta mbëri tsa mbëzliy nëw ma Hyalaa? Sënzënvä kiy, ghwëmmë na *ciki Hyala. Nja

6:13 6:13 1Kwër 4:14 **6:14 6:14-16** 1Kwër 6:9-13; 10:21; Ef 5:5-11 **6:16 6:16** SlëniTaH 26:12; Zher 32:38; Ezhek 37:27; 1Kwër 3:16

kwëmaa niy gëzëkë Hyala va mbë zliya nzë të tsahwëti pi. Ma kë niy niy:

Yënëy, ta nzëyra dzee mbë mbëzlee, ka dza li shi.

Yën dza Hyala shiy nza, ma ghëshi na mbëzlee, kë niy ni.

¹⁷ Ava va tsëgha në Hyala kwa slëkëpë kaa mbëzli nzë kiy:

Barvanwëyëm mbë kwëma mbëzliy nëw ma Hyala.

Nzëyñwëyëm wëgha bëla.

Ëntaa ghwëy kwëfëghë shiy kama dëwdëw ni ma.

Ma tsëgha kiy, ta zlëbavëñwëy dzee!

¹⁸ Ghalaba ki na, Dëñwëy dzee nza,

ma ghwëy na, ndërazhee,

shiy zhër lë ghyehi gwa'a,

kë Hyala kwa slëkëpë gwëramti të bërci.

7

¹ A madigahira, njana nzana mba'a Hyala gëzëkë bëmmë shiy gwanashiy, ë pë ghwëmmë banti ghën tsa ghwëmmë mbë mëni *kwëma jikir na dzaa lidë wëgha ghwëmmë lë mëhërli ghwëmmë kwa kwëma Hyala. Mba'a ghwëmmë zlatanavë ghën tsa ghwëmmë gwanay mbë dëvë nzë ka ha'wë ti.

Pël gëzë kwëmaa vashanati nëfë tsa ci

² Ma ghwëyëy, ghwënamtim nefer ghwëy kaa ngëñëy lë wëshi, a kwëma kwa jipë tsa

ghwëmmë nza lë ghwëy dëwdëw. Ghëyëy, ntsa mananati ghëy kwëma jikir na tifa mbë ghwëy ya kwëtinqëw. Ndë tifa mbë ghwëy, mba'a ghëy mananati kwëma gar zlay nëw kwal Hyala ghëci vëw. Sëakë ghëy ngalëhwë shiy va tsahwëti ndë mbë ghwëy nja dzar kwa tsëhwëliw.

³ Sa gëzee va kwëma va tsëghay, ëntaa ghwëy taa ni fëtiy bëñwëyëe, pë ghwëy ma. Nava tifa tëpëw. Sa nzanay, nja kwëma ghee vaa gëzëñwëy mëcanay, mbë dinqwëy nza ghëy tërëñw. Tsahwëti së tifa ka mbay tëhëvëri dë tsa kwa jipë ghëy lë ghwëyëw. War jakëjakë nza ghwëmmë, ya mëti mëti nza ghwëmmë, ya lëmëcimmë nza ghwëmmë.

⁴ Kwagwa'a kwagwa'a fëyëe ghën tsee, kala mën ma bakë bakë ta kwëma ghwëy. Tërëñw kee vëshi dë'wë ghën tsee lë kwëma ghwëy. E sënay nanzë tërëñw sahwee ngëra'wë, ya tsëgha nzë kiy, ka mëti vëghee ta slëniw. A bay na, vëshi na na zhinëe kwëmavë tërëñw.

⁵ Ta na navay, a ghëy sahwe ngëra'wë tërëñw. Ya ghala pëtsaa niy tsëhëñyëy ghëy të hidë ka Masedëwanëy, sëakë ghëy kwëmavë dëkëva ya jëw tsëtsëw. Hwëlfë ngëra'wë tifa kala sëakë kën ghëyëw. Ka mbëzliy dzay, ka bëñyëy mbëz, ma ghëy ki na, a favë ghenikë ghëy mbë nefer ghëy gar hënita mëhërli ghëyëw, war mbë dza her ghëy nza.

⁶ Dzëghwa Hyala nanzë ki, ghënzë saa dëdëpanshi nefer ka daw bërci na, mba'a

dëpëtəjəy nefer ghəy, lə səəkə tsa Titə dzəvəgha ghəy.

⁷ War tə sa səəkəy Titə, mba'a tsəhəy vəgha ghəy gwa'a tsəgha dëpəshi nefer ghəy kiw. Sa gəzanəy na a ghwəy mətəsanavə bərci kəy, mba'a nefer ghəy zhiniy dëpəshi. Aa gəzanəy tərəjw dī ghwəy zhiniy kwəmə lə ya, mba'a kwəma məntəra ghwəy va ndanwəy zəzə kwəma, ka dī yəpə ghwəy tə ya mbə mbəz tsa ghəy lə ka jakee, kə. Sa favee kwəma va tsəgha kiy, mba'ee zhiniy vəshira tərəjw.

⁸ Ta na navay, e sənay, zliya tsasləghəjwəy ya vay, a bəkatəjwəy nefer ghwəy tərəjw. Sanay, ka mbəəzli miyee va kwəma zliya vaw. E niy mbazlay miy sa niy sənayee, a zliya va bəkatəjwəy nefer ghwəy ta vəghwə jəw pən.

⁹ Nana kiy, mbə vəshi nzee ta kwəma zliya tsasləghəjwəyee va. Sa nzana mba'a nəfə tsa ghwəy satiy vəshee kiw, sa nzana mba'a nəfə tsa ghwəy va satiy ndanwəy zəzə kwəma ta zhəghanti nzəy tsa ghwəy, va tsəgha vəshee. Nəfə tsa ghwəy va zhətəjwəy kiy, Hyala mənti na tsəgha, ta mbə ghwəy tsa titihwə tsa ghwəy.

¹⁰ Sa nzanay, mba'a kə nəfə tsa ndəə zhanci tə sa bərkəti Hyalay, kar ndəə zhəghanti nzəy tsa ci, mba'a ndə mbəliy. Ka dza her ghəy va gəla tsava zhəpə nəfə kiw. Ma mba'a kə nəfə tsa ndə satiy dzar kwa kwəma tə hidiy, ghalaba ka ndəə zamti piy tsa ci.

¹¹ Nata kwəmaa mənta ghwəy sa zhətəjwəy nəfə tsa ghwəy dza kwa bəla bərkəti Hyala

sa? Njaa nay ghwëy njasa zhëghëñwëy ghwëya? Nay ghwëy njasa jahambëvëñwëy ghwëy mbë kwëma Hyala sa? Njaa nay ghwëy njasa ndërë ghwëy kwëma jikir na nana kia? Sa satiy nëfë tsa ghwëy dzäkën ghën tsa ghwëy va kwëmaa mënta va kiy, njaa nighëti ghwëy njasa dzashi her ghwëya? Njaa nighëti ghwëy njasa mawti ghwëy kwëmë lë yaa? Njaa nighë ghwëy njasa ßanavë ghwëy nefer ghwëy kaa slëni Hyalaa? Njaa nay ghwëy njasa dï ghwëy i ntsaa mëni kwëma jikir naa? Gwa'a gwa'a cikëvëri ghwëy, niy tsëhambë dëvë ghwëy ghwëy mbë kwëma vaw, pë ghwëy.

¹² Nahwëti zliyee va niy tsaslëghëñwëy yay, ëntaa ghwëy dzaa tøkë na, ta ntsaa mënti kwëma jikir na va tsaslëghëñwëy ya pë ghwëy ma. Æntaa ghwëy tøkë ßa na, ta ntsa mananati mëndi va kwëma jikir na na, pë ghwëy dïba ma. War ta mbë ghwëy citi ghën tsa ghwëy wëzë wëzë kwa kwëma Hyala, njasa nza ghwëy ka mbëzliy dï kwëma ghëy tsasliñwëyee zliya va.

¹³ Va tsëgha, nana kiy, a kwëma mënti ghwëy va dëpëtëñëy nefer ghëy. Dzäkën sa dëpëshi nefer ghëyëy, a ghëy zhiniy vëshinëy tërëñw, sa nay ghëy njasa vëshiy Titë, sa mëtsahanavë ghwëy bërci gwanëñwëy.

¹⁴ Ghala vëghwë tsaa niy ghwëñëghee va Titë ngëñwëyëy, e niy gëzanci, tërëñw vëshiree të ghwëy, pën ngëci. Sana kiy, gëmta na vëshee va të ghwëyëw. Sëkë ghëy slavëñwëy dzërvë mbë kwëma ka ghëy gëzëñwëy gwanataw. Kwëmaa

niy vëshi ghëy va li kwa kwëma Titëy, kwëma katan na, njasaa niy gëzëkë ghëy va mënta na.

¹⁵ Ghala vëghwë tsa niy tsëhëy na va mbë ghwëyëy, a ghwëy niy ka'wëti wëzë, ka dï fëti vë, ka ha'wë ti tërëjw. Sa ka naa zëzëti kwëma mananati ghwëy vay, tërëjw ka naa zhiniy dïtëjwëy.

¹⁶ Va tsëgha fëyee ghën tsee tërëjw të ghwëy, sa sënayee mbëzli wëzë ni, katan katan ni nza ghwëy, ya ta namaba kwëma, pën.

8

Pël cipë njasa ka mëndiy vëli shiy ta ghëra slëni Hyala

¹ A ngwarmëhira, a ghëy dï gëzanwëy dzëkën kwëma mënti mbëzliy nëw Yesëw të hidï ka Masedëwan. Hyala mananatishi na wëzë hwër tsa nzë va tsëgha mënti ghëshi kwëma va tsëgha.

² Mbë nzëy tsa shiy, tërëjw sëkë ngëra'wë kën shi. Ya tsëgha nzë ki na, war lë vëshi ghëshi mbë nefer shi tërëjw. Mba'a ghëshi cikëvëri vëshi shi va lë shi bëkë ghëshi ta slëni Hyala. Ya tsëgha nza ghëshiy ka ndërmay, tërëjw bëkë ghëshi gëna ta slëni Hyala

³ Na nava njasa gëzanwëy ya vay, kwa pëtsa kërëy bërëci shi bëkë ghëshi gëna, pa' ka tanëti bërëci shi. Æ nzana ndë gëzanshi war ghwëy bëkë shiy tsa' këw. War ghëshi dë'wë ghën tsa shi tarëvë na tsëgha.

⁴ Sa dza ghëshiy, mba'a ghëshi cë'wëvë kwal va ghëy lë titihwë, ta mbë ghëshiy dzëmbë tsëhë

shi tsëhë mëndi va ta këti mbëzli Hyala të hidfi ka Zhëwde kwërakwë.

⁵ Tan kaa naa bërketi ghëy mënti ghëshi kwëma. Dza ghëshiy, mba'a ghëshi banavë përbä ghën tsa shi kaa Yesëw Ndë slëkëmmë. Madfi ghëshi ki na, mba'a ghëshi zlëbavë kwëma gëzanshi ghëy dzäkën shi dfi Hyala ghëshiy mëni ki.

⁶ Na na ghwëy ghwëy ka Kwërintë kiy, a Titë ghati tsëhë gëna va mbë ghwëy ki. Va tsëgha zhini ghëy cë'wëvë sënzënva, a ghëci zhiniy zhëghëvaa zhëmbë ghwëy, ta mbë ghëciy kënamti slëni wëzë na va mbë ghwëy.

⁷ A ghëy sënay, na na ghwëyëy, tërëñw mbata ghwëy kwëma gwanata, ka tanëti nihwëti mbëzli. Tërëñw banavë ghwëy nefër ghwëy kaa Yesëw *Këristëw. Wëzë mbata ghwëy gëzanshi kwëma Hyala wëzë na kaa mbëzli. A Hyala ndanwëy kwal sënata kwëma katan na. A ghwëy zlanay ghën tsa ghwëy gwa'a gwa'a kaa Hyala. Dzëghwa tërëñw ghwëy dfinëy sana. Ava va tsëgha kiy, zhini mëntim nana slëni diba lë nëfë tsa ghwëy kwëtinj, tan nihwëti mbëzli gwa'a.

⁸ Mbë kwëma gëzëñwëy ya nay, ë në ya: «War ghwëy bëkëvë gëna va tsëgha kwërakwë!» pënëw. War gëzë gëzanwëy ya njasa dfi nihwëti mbëzli këti nihwëti mbëzli, ta mbee sënay nda ka dfi nihwëti mbëzli ghwëy kwërakwë.

⁹ Sa nzanay, a ghwëy sënay zhëhwër tsa Ndë slëkëmmë Yesëw Këristëw. Ma ghëci ghëci

Yesəw kiy, tə wahə niy nza na ghəshi lə Hyala. 'Wakəvə na, mbərekə zlay wahə məba, dza ndəs səəkəy tikə tə hidfi, mba'a məniiy ka ndə ndərma. Kwəma mənti na va tsəghay, ta mbəə nza, mbə ndə ndərma tsa məniiy na va na, mba'a ghwəy dzaa kwəməvə mbəerəŋwəy ka ka shiy mbə nefer ghwəy tə kwəma ci, nə na.

¹⁰ Ma mbə kwəma gəna nay, kadiwəm e gəzəŋwəy nee kwəma təkēe dzəkən mbə ghən tsee. Ə nə ya war tsəgha ka ghwəy mənti pənəw. Mbə piyaa dzəvərta vay, ghwəy niy nza kwa taŋa mbəzliy gha dī tsəhə gəna va, dza ghwəy, mba'a ghwəy tsəhamti pərba ghwəy.

¹¹ Ava va tsəgha nə ya sana dība kiy, wəzəba kərnəmti ghwəy sləni ghwəy va, pən. Wəzəba manəmti ghwəy na lə vəshi, njasaa niy təkəti ghwəy va mənii nza kwatəŋa. Ge'i ge'i lə shi va ghwəy pə ghwəy dzaa bə shi.

¹² Sa nzana, mba'a pə ghwəy bənavə shiy kaa Hyala lə vəshi, ge'i lə shi va ghwəyəy, ghəshi na shi dza Hyalaa zləba bəshi kwərakwə. Kala shiy va ghwəy gar bəntashi na, ka nə Hyala ngəŋwəy na, war ghwəy ndara shiy kəw.

¹³ Əntaa ghwəy taa təkə, kwal tsaə fəbəŋwəy mbə ndərma, ta mbə nihwəti mbəzliy nza tə wahə pəlee, pə ghwəy ma. War ta mbə shiy nza yəmyəm va mbəzli na na dēe gwa'a tsəgha.

¹⁴ Njasa nzana tsa sənzənva dāŋ shi zəmə va ghwəyəy, wəzə na ghwəy nganshi kaa nihwəti ni kama ghəshi və shi. Ya ə dza shi zəməə kama

va ghwëy fëcahwëti, dzëghwa mba'a ghëshi va niva mbëzli tërëjwëy, nza ghëshi këätinjwëy ta nza kwërakwë ki. Ghalaba tsëgha na, yëmyëm dza ghwëy nza.

¹⁵ Ghalaba kiy, nja kwëmaa niy tsasliti mëndi va mbë Zliya Hyala dza naa nza. Ma kë mëndi niy niy:

Mbëzliy niy basëvë shiy dänshiy,
niy nza ghëshi tërëjwshi vë shiw.

Niy niy basëvëshi jëwshi na, niy nza ghëshi daw
vë shiw,
a kë mëndi niy ni.

Titë dzaa dzëmbë mëlmë ka Kwërintë lë mbëzli bakë kwasëbë ci

¹⁶ 'Wësa pë ghwëmmë kaa Hyala sa mërshi naa banavë vëshi tërëjw kaa Titë ta dza ta këätinjwëy, njasa dë ghëy va këätinjwëy kwërakwë.

¹⁷ A Titë mërshiy zlebavë cë'wë ghëy ta zha ghëciy zhëmbë ghwëy. War kwataka sa cë'wë ghëy na dëba kiw. Ghëci dë'wë ghën tsa ci tëkëti na dza, sa nzana tërëjw ghëci vëshiy ta këätinjwëy.

¹⁸ Dzëghwa ghëy ghëciy madi, mba'a ghëy ghwënëghë tsahwëti zëmëmmë tsa mbë nëw Yesëw kwasëbë. Ntsa vay, tërëjw fal mbëzliy nëw Yesëw tikë gwanashi. Sa nzana tërëjw ghëci sënata gëzë kwëma Hyala wëzë na kaa mbëzli.

¹⁹ Ya kala navay, ghëci na sa tivë mbëzliy nëw Yesëw tikë ta dza ghëci kwasëbë ghëy, ta basë gëna tsëhë mëndi va. A slëni wëzë na va mëni

ghwëmmë dzaa fati shëndəkë të Ndë slëkëmmë Yesëw. Zhini ka ci njasa di ghwëmmë këti nihwëti mbëzli ba.

²⁰ Gëna vay, tërëŋw na kwëma mbë, sa nzana gëna ðaŋ ghënzë. War lë mëhërli mëni ghëy kwëma kën, vantaa mëndi dzaa haŋëy cëm, ka tsëhtsëhë lë ghëy, ka gëgëzë na: «Këy, wëzë kësë ghëshi gëna vaw!» kë mëndi. Am, gëla nava kwëmay, ka di ghëy favë dzar kwa ghëy tëpëw.

²¹ Na na ghëyëy, war kwëmaa taa nza wëzë naa sa di ghëy ghëy mëni kwa kwëma Ndë slëkëmmë, lë kwa kwëma mbëzli gwa'a.

²² Ava ghëy taa ghwënay tsahwëti zëmëmmë tsa mbë nëw Yesëw kwasëbë mbëzli bakë ni ni. A ghëy nighëvëri kwëma ci wëzë, mba'a ghëy nay, tërëŋw ghëci di këti mbëzli. Ma sënzënva kiy, tërëŋw ghëci ðiti dza ta këtiŋwëy, Sa nzana mba'a favë njasa nza nzyë tsa ghwëy wëzë tsa ci kwa kwal Hyala.

²³ Ma na Titë nacy, ntsa kwasëbee na tsava ndë, ghëy li ka naa ghëra slëni ta këtiŋwëy. Ma ngwarmëmmë mbë nëw Yesëw ni bakë ni kwasëbë Titëy, mbëzliy nëw Yesëw tikë ghwënashi na. A slëni ghëra ghëshiy fë shëndəkë dzëti Yesëw *Këristëw.

²⁴ Ka'wëti të ghwëy mbëzli va wëzë wëzë. Ma sa ka mbëzliy nëw Yesëw va ghwënashi favë tsëghay, ta gëzë dza ghëshi: «Gëm niy vëshi kar Pël lë kwëma mbëzli vaw» kë ghëshi.

9

Pël gëzanshi gwëmava kwatsëmëta kaa ka Kwërintë ta tsëhëti shiy, ta këti ngwarmëmëhi kwa kwal Hyala

¹ Ya kalaa niy tsaslinwëy zliyee dzëkën kwëma gëna tsëhë ghwëmmë na ta këti mbëzliy nëw Yesëw të hidï ka Zhëwdey, kwëma tibaw.

² Sa nzanay, e sënay mbë di këtishi nza ghwëy dë'wë ghën tsa ghwëy. Lë vëshita vëshihwee lë ghwëy, kwa kwëma mbëzliy nëw Yesëw të hidï ka Masedëwan. Ma pën ngëshiy: «Gëna gëzë ghwëmmë na kwëma tsëhë nze sënzënvay, ghala mbëradzëta, tsëhamti mbëzliy nëw Yesëw të hidï ka Akay na shi!» pën ngëshi. War sa gëzanakëshee tsëgha na, ðanþa mbëzliy mawti tsëhë gëna va mbë shi.

³ Va tsëgha ghwënëghëwëy ghëy ngwarmëhimmë mbë nëw Yesëw ni mahkan ni, nza ghwëy mbëë gwëmatëvanwëy kwatsëmëtaa tsëhëti gëna va, njasa gëzee va. Ghalaba kiy, ka dza vëshiy vëshiti ghëy va lë kwëma ghwëy nza ka kwëma gëmta naw.

⁴ Ma kala dza pë ghwëy tsëhëti gëna va, dzëghwa ndës ghëy dzaa tsëhënyë lë ka Masedëwanëy, kwëma ha'wë ha'wë na dza naa nza kën ghëy kwa kwëma shi. Zhini tërënwëba tsa kën ghwëy difa. Sa nzana mba'a ghëy mbëlitiy gëzanamtishi, gwa'a gwa'a tsëhamti ghwëy gëna va, pë ghëy ngëshi.

⁵ Sa zëzëtee tsëghay, va tsëgha cë'wëvee ngwarmëhimmë mbë nëw Yesëw ni mahkan ni

a ghëshi tsëhëshi përbä ghëshi vëgha ghwëy kaa ngëra. Ta mbë ghwëy basëti gëna gëzëti ghwëy va tsëhë. Ghalabä kiy, kee tsëhë na, ghwëy gwëmantëvanwëy. Tsëgha kiy, ta sënay dzam ndë tibia 'yapëtënwëy ta tsëhë gëna vaw, ghwëy dë'wë ghën tsa ghwëy tarëvë na tsëhë nzë, kë mëndi.

⁶ Sënay të ghwëy, ma ntsaa zati shiy ðanëy, ðan dza naa mënivë shiy kwërakwë. Ntsaa zati shiy jëwë na, war jëwë dza naa mënivë shiy kwërakwë. Ava tsëgha na nanzë katan kiy.

⁷ Gëna dza ghwëmmë na ta tsëhë kiy, war njasa bërkëti ndë bë nzë kwa hwër ci kë ndë taa bë. Èntaa ndë taa bë lë zhë kwa hwër ma. Èntaa ndë dzaa tëtë'wënwëy na, war ghwëy bëkë, kë diba ma. War ghwëy kë dzaa tarëvë lë vëshi mbë nëfë tsa ghwëy, mba'a ghwëy bëti njasa dza naa tëbanwëy. Sa nzanay, ntsaa bëkë shiy kaa Hyala lë vëshi ghëci mbë nëfë tsa ci na sa ði Hyala kwëma ci.

⁸ A bërci va Hyala ta mbay bënwëy shiy tërënw, ta mbë shiy nza wëkë va ghwëy ya hwëmba. Kala shi dza ghwëy tërëhashi tifa. Ghalabä kiy, wëkënwëy dza shiy nza, ta mbë ghwëy mëni ya namabä slëni wëzë na li shi.

⁹ Njasa niy tsaslitë mëndi va mbë Zliya Hyala, ma kë mëndi niy niy:

Ntsa wëzë hwër tsay, shiy ðan ka naa nga kaa ndë ndërma.

War wëzë ka hwër tsa ciy nza ya hwëmba, kë mëndi niy niy.

¹⁰ Hyalay, ghënzë ßanshi na hwëlfë shiy kaa mbëzli, tsënjwëshi ghëshi. Lë shi zëmë ka ndë zëmë gwa'a. Hyala va kiy, ta mbay dza naa ndanwëy ni ghwëy hwëlfë shiy kwërakwë. Ta tëfëtënjwëy miy dza na, nza shi ghwëy mbë mëtësëhëva. Ma tsëghay ta mbay dza ghwëy mëni slëni wëzë na ghëngghën ghëngghën lë shi va.

¹¹ Ya nimaßa shiy gwa'a na, ta ndanwëyshi dza Hyalaa dza. Ta mbë ghwëy nganshi kaa nihwëti mbëzli kwërakwë lë wëzë hwër tsa ghwëy. Ghalaba kiy, mbëzli ðan dza naa mananta 'wësa kaa Hyala, ta shi ghwëy va ndanëy ghwëy mbë ðëvë ghëy ta ßanshi.

¹² Ma gëna tsëhë ghwëy va kiy, mënta na war ta këti mbëzli Hyala gwa'a tsëghaw. Mbëzli ðan dza naa mananta 'wësa kaa Hyala të kwëma gëna va ðiba.

¹³ Slëni dza ghwëy va ta ghëрати tsëgha nay, ta cikëvëri wëzë tsa mbë nëfë tsa ghwëy dza naa dza kaa mbëzli. Ma nza mbëzli ðan fal Hyala të sa yanta ghwëy fëti kaa kwëma *Këristëw va wëzë na ßanavë ghwëy nefer ghwëy. Zhini ka fal Hyala ta gëna ßanavëshi ghwëy va lë na ßanshi ghwëy kaa nihwëti mbëzli lë nëfë tsa wëzë tsa.

¹⁴ Shi dza ghwëy vaa ßanshi kaa mbëzli dza naa cikëvëri wëzë hwër tsa mëntënjwëy Hyala tërënjw tsa. Ma sa ka ghëshi sënay tsëghay, ta ði kwëma ghwëy dza ghëshi tërënjw, ka cë'wë Hyala të ghwëy.

¹⁵ Mananta 'wësa ghwëmmë kaa Hyala ta shiy

gwëramti va ndammë na.

10

Pël gëzë njasa kërây na ci vëshi

¹ Nana kiy, ë dëe gëzëñwëy kwëmaa dzëkënee dë'wë ghën tsee, yën Pël. A kë nihwëti mbëzliy dzëkën yay: «Mba'a pë ghwëmmë lë Pël të pëtsa kwëtiñ tsay, kala hazlëni ka naa gëzëmmë kwëma. Sa ka naa dzay kërakë lë ghwëmmë na, ka gëzëmmë kwëma lë bërci, kala hazlëni ma ya jëw» kë ghëshi. Æ dëe mënira ka ndë mëni kwëma lë mëhërli, lë wëzë hwër nja *Këristëw. Va tsëgha kiy,

² ë cë'wëñwëyëe, ka dëe ghwëy 'yapëraa dzëmbë gëzëñwëy kwëma lë bërci, sa kee tsëhëra vëgha ghwëyëw. A na mbëzliy ni va nja mbëzli tikë të hidï mëni kar Pël shiy, kë ghëshiy, e sënay ta gëzënsi kwëma dzëe lë bërci.

³ Na navay, mbëzli tikë të hidï nza ghëy lë nzëy tsa ghëy, nanzë kiy mëniy tsa ghëy mbëz njasa mbëzli tikë të hidïw.

⁴ Ma ni ghëy shi mbëz ta dëvë ghëy mbëz ghëy li shiy, shi mbëz ka mëndiy mbëz li shi tikë të hidï na ghëshiw. Va Hyala dë'wë ghën tsa nzë sëäkë ni ghëy shi mbëz mbëz ghëy li shi. Shi mbëz nza bërci mbë shi gar ndënivëri ka jaka Hyala gwa'a gwa'a, lë pëtsa mbëmbëshi ghëshi ti gwa'a. Disl ka ghëy kalanay miyedfemer ka dzërvë, ka këkë ghëpë gëmgëm ni va gwa'a gwa'a.

⁵ Ya namaɓa zəzə kwəma garəti mēndi lə kəli ghən ta makə mbəzli va sənata Hyalay, cəke' ka ghəy biyɗivəri nava kwəma. Ka gəzanshi kaa mbəzli, a ghəshi zhəghanti kwəma mbə nefer shi, ta yi fəti ghəshi kaa Kəristəw.

⁶ Ya ghwəy sa ka ghwəy citi, a ghwəy ɗi fəti va ghəy pə ghwəyəy, ta iti nihwəti mbəzliy ɗi ma fəti va dza ghəy dza.

⁷ Ghwəy kiy, war kwəma mēni ndə pərikə tə ngwəla ka ghwəy nighə gwa'a tsəgha. Mba'a kə ndə ni ntsa Kəristəw nzee kəy, sənay tə ntsa va wəzə, ghəy kwərakwəy mbəzli Kəristəw nza ghəy.

⁸ Ya ə vəshi ghəy lə dikə tsa ndanəy Ndə sləkəpə tsaa dzəkən ghwəyəy, ka ghəranəy ha'wəw. Sa nzanay, ta kəətiŋwəy ndanəy na dikə tsa va, ta ndaniŋwəy naw.

⁹ Dzəkən kwəma zliyahy tsasliŋwəy ya niy, ka ɗee ghwəy təkə mbə nəfə tsa ghwəy «ta mbə her ghəy dza tsasliŋəy na zliyahy ni» pə ghwəy tepəw.

¹⁰ Sa nzanay, kar nihwəti mbəzliy gəzə: «Mba'a kə Pəl tsaslimmə zliyahy, caslakə slakə ka naa gəzaghwa kwəma kwa shi, ka nabəmmə. Ma mba'a kə tsəhəy kwa jipə ghwəmmə na, mba'a zhəghəy shemətehəw, nja ntsa kama bəliti mbə kwəma ci» kə ghəshi.

¹¹ Va tsəgha, ma nə ya kaa gəla mbəzliy gəzə kwəma va va tsəgha niy, wəzəɓa sənay ghəshi na, kwəma tsaslambə ghəy va mbə zliyahy, war

tsəgha dza ghəy ta mənti sa ka ghəy tsəhənjəy mbə ghwəy.

¹² Mbəzliy mənti ghən tsa shi va ka mbəzli dikə dikə niy, ka dza ghəy təkə yəməva lə gəla niva mbəzli na na ghəyəw. Na na shiy, ghəshi naa bərkəvə tsa shi dikə, tsa' na məni dikə, kə ghəshi, ka yəməva lə dikə tsa bərkəvə ghəshi va. Hyeler na gəla niva mbəzli.

¹³ Na na ghəy ta na tsa ghəy ghənəy, ka dza ghəy dzanəy ta vəshi lə nihwəti shiy dzəghwakən sləni ndanəy Hyala va mbə dəvə ghəyəw. A Hyala ndanəy dza ta gəzə kwəma nzə kaa mbəzli mbə dəvə ghəy, mba'a ghəy tsəhənjəy lə gəzə kwəma va pa' mbə ghwəy.

¹⁴ Ya ə vəshi ghəy lə sləni ghərahwə ghəy mbə ghwəy kiy, tanəti ghala ghəyəw, sa nzanay, a ghəy tsəhənjəy mbə ghwəy wəzə wəzə, mba'a ghəy gəzanwəy kwəma wəzə naa dzəkən Kəristəw.

¹⁵ A na na ghəy na ghəyəy, ka dza ghəy tanəti na ndanəy Hyala sləni, ka dzanəy ta vəshi lə sləni ghəratl nihwəti mbəzliw. Na na ghəyəy, war kən ghwəy fakən ghəy məhərli ghəy. A ghwəy mbəə mətəhə banavə nefer ghwəy gwanashi kaa Yesəw Kəristəw. Ma nza ghəy mbəə mətəhə ghəra sləni ghəy mbə ghwəy. Ge'i ge'i njasa dza Hyalaa bərkavənjəy.

¹⁶ Ma ləy hwəm kiy, nza ghəy dza kwa kwəma ta gəzə kwəma Hyala wəzə na kaa mbəzli tə hidfi kərakə ni, tan məlmə ka Kwërintə. Ka mbay ghəy dzanəy dzəmbə vəri tsa nihwəti mbəzli, ta

vëshi læ na shi slëni mënti ghëshi njasa mëni nihwëti mbëzli vaw.

¹⁷ Talay, a mëndi tsasliti mbë Zliya Hyala, ma kë mëndiy: «Mba'a kë ndëë dï vëshiy, læ slëni ghëratï Ndë slëkëpë këë vëshi gwa'a tsëgha» kë mëndi.

¹⁸ Ta na navay tsëgha na, sa nzanay, mbëzliy falamti ghën tsa shi va dë'wë ghën tsa shi na, ka dï kwëma shi Hyalaw. War mbëzli falti na dë'wë ghën tsa nzë ghënzë Hyala na shi dï na kwëma shi.

11

Pël faghwa ghala kwa jipë tsa shi læ ka bënëpë shiy ka dzërvë

¹ Nanay, e dï gëzë nahwëti kwëma, njasa ghëradä gazlaka, yan pë ghwëy taa ni na ghwëy. ð cë'wënjwëy ya, yan pë ghwëy.

² Tërënjwëy mëndä hërhë të ghwëy, njasa mananta na va kaa Hyala kwërakwë, va kwëma mbëzliy pëla kwal tsa ngëdëhwënjwëy va. Nja zha ka zal vaa bërditi ka më, mba'a mëndi ndëghwanati sa ci wëzë kala kwëma rëdä rëdä na tarëy, tsëgha bërditënjwëy ya kaa *Këristëw kwëtiñ kwërakwë. Pa' vëgha vici dza ghwëy tsëhë vëgha dëwdëw kala kwëma rëdä rëdä na tar ghwëy.

³ A ghwëy sënëy njasaa niy sëkë shishiy ngëditi *Evë læ dzërvë ci. Zëzëti mee dzëkën kwëma vay, tërënjwë kee hazlëni nëghëtaa

ndë dzaa ngëdëhwëñwëy, ka ghwëy dza na, mbërəkë ghwëy dzaa zlay nëw kwal tsa Këristëw lë nëfë kwëtiñ.

⁴ Ava ghënzë na kwëma ghëradä hazlëni va vë. Sa nzana, war vanj kë ndë bënëpë shi dzërvë tsëhëy mbë ghwëy na, mba'a ghwëy banavë kwal ta bënëñwëy shiy. Gëla kwëma ka niva mbëzliy bënëñwëy dzëkën Yesëw kiy, kwëtita naa nza, ghënghën lë na banavëñwëy ghëy va. Safë tsa dza ghëshiy gëzëñwëy kwëma ci na, ghënghën lë Safë tsa dëwdëw tsa va niy kwëmavë ghwëy. Ka gëzëñwëy kwëma ghëshiy dzëkën Yëwën kwëma wëzë na va niy gëzëñwëy ghëy baw, ka ghwëy dza na ghwëy ki na, gwëñëñwëy, war ka fa kwëma shi va ya tsëgha nzë.

⁵ Mbëzli bëti ghwëy va nja *ka kwal Yesëwë gwëramtiy, e sënëy tanjëtëra ghëshi na na yaw.

⁶ Aa nza dawëe të mëcaña gëzë kwëma kaa mbëzli, a na sënëta kwëmay, e sënëta nava nanzë. Danj sëdä sëəkë ghëy citëñwëy sënëta kwëma ghëy wëzë wëzë ya dza kwa namaba kwëma.

⁷ Ghala pëtsaa gëzëñwëy ya va Yëwën kwëma wëzë nay, niy në ya kaa ngëñwëy na: «Ngaram shiy ka sëdëe!» pënëw, nja ntsa kama bama ti niy zhëghëtëe ghën tsee, ta mbëe këtitiñwëy, a ghwëy mbëë mënëñwëy ka mbëzli Hyala, pën. Ma bërəkë ghwëy na, *kwëma jikir naa mëntëe ti na?

11:4 11:4 Gal 1:8-9 **11:5 11:5** 12:11; 1Kwër 15:10; Gal 2:6, 9

11:6 11:6 1Kwër 2:6-16; Ef 3:4 **11:7 11:7** 12:13; 1Kwër 9:12,

⁸ Ghalaḅay, nihwëti mbëzli Hyala niy ngara na sêḁee, kala ghwëy mbë. Dza niva mbëzli tsëgha ki, mba'a ghëshi pavëḁa shi ta dëvë shi, war të kwëma ghwëy, ta mbayee këätinjwëy.

⁹ Ghala pëtsaa nzee va mbë ghwëyëy, karee ghëzliḁa ta shiy të nahwëti vici. Ya tsëgha nzëy, sëëkee dëwhwë shiy va ghwëy ya ta vici kwëtinjëw. War mbëzliy nëw Yesëw të hidî ka Masedëwan na shiy niy bëkëvëra shi ghëzliree ti shi. Ya namaḁa kwëma niy nza na të yay, sëëkee ni këätiram mbë pënëw. E sënay, ya hwëmbay, ka dzee dëwhwë shiy va ghwëyëw.

¹⁰ Tërënjw vëshiree sa nzana, kala sëëkee bëhwë gëna ghwëy. Ya kwamaba dzee të hidî ghwëy ghwëy ka Akayëy, ndë tifa dzaa makëtëra va vëshi lë kwëma vaw. Kwëma gëzee vay, kwëma katan na njasa ka Këristëw vaa gëzë kwëma katan na kwërakwë.

¹¹ Sa gëzee va kwëma va tsëghay, ë ðinjwëy ma yaw? A Hyala sënay njasa ðinjwëy ya.

¹² Ma yënëy, war tsëgha dzee mëni, njasa mëntee na sënzënva, ka dzee bë gëna va ghwëyëw. Ta mbayee kalanay miy tsa mbëzliy ni va: «Ka kwal Yesëw nza ghëy» kë ghëshi, ka sla dzërvë. Tapë ghëshi dzëmbëshi mbë këli ghën tsa shi. Ma kë ghëshi na: «Ghëyëy, slëni Hyalaa ghëra ghëy nja kar Pël kwërakwë» kë ghëshi.

¹³ Ma gëla mbëzli vay, ka kwal Yesëw katan ni na ghëshiw. Æ ngëḁî ghëshi mbëzli lë slëni

ghëra ghëshi, mba'a ghëshi mënti ghën tsa shi nja ka kwal Yesëw Këristëw.

¹⁴ Əntaa ghwëy dzaa nighë nava kwëma nja madan̄a ma. Sa nzanay, ya *ndë jaka tsa Hyala dë'wë ghën tsa ciy, të nahwëti vici na, kar naa mënti ghën tsa ci ka *ndë kwal tsa Hyala tsaa sëəkë më ghwëmë të pëtsa nza wan̄ tsa Hyala tërëw.

¹⁵ Ya ë mënti ka slëni va ghën tsa shi nja ka ghëra slëni kaa Hyala katan̄ ni kiy, ka dza nava kwëmaa mënipë madan̄aw. Ə na nzana, fëca kwa kërni viciy, ta mananshi ngwëvë dza Hyala ge'i lë slëni ghëratu ghëshi va.

Ngëra'wë tsa sahwë Pël të sa ghëra na slëni ghwënan̄ Yesëw ti

¹⁶ Ə zhinee gëzëwëy, əntaa ghwëy dzaa nighëra nja ndë gazlaka ma. Mba'a pë ghwëy dzaa nighëra nja ndë gazlakay, bëtüm kwëmee va nja kwëma ka gazlaka, e mbëë këli tsee ghën jëwë kwërakwë.

¹⁷ E sënay, na navay, ndara kwal Ndë slëkëpë ta këli ghën tsee lë dikë tsa mënee njasa dëe tsa gëzëwëy sänzënvaw. Mba'a pën ni, e këliti ghën tsee pënëy, nja kwëma ka ndë gazlaka vaa gëzë dza naa nza.

¹⁸ Ma yën nighë na, dfan̄ mbëzli, ka këkëli ghën tsa shi, lë shi mëni ghëshi tikë të hidfi. Əy, ma ghënzë tsëghay, wëzëba dzee mëni nja ghëshi na kwërakwë ki.

19 Ya sa nzana mbëzliy sënata kwëma ghwëy kiy, njaa mënti na zhini ghwëy fa kwëma va mbëzliy sënata ma kwëma, ka vëshi li shi kia?

20 War ë ghwëy zlëba mëndiy zhëghëhwëy nja mevivi. Ka papa shiy va ghwëy kwa tsëhwëli kwa tsëhwëli. Ka ngalinwëy dzëti zamba, ka ndërë kwëma ghwëy, ka ghëghëzlinwëy.

21 Avam kwëma ghwëy kia gwëla. A na na ghëy ghala vëghwë tsaa niy nza ghëy mbë ghwëyëy, daw niy nza bërçi ghëy ta mëniwëy gëla na tsëgha na va kwëma.

Nana kiy, avee dzaa gëzë kwëma nja ndë gazlaka, ya namaba kwëmaa këli ghëshi ghën tsa shi liy, yën kwërakwë na, ta mbay dzee këli ghën tsee lë kwëma va.

22 Mba'a kë ghëshi ni: «Ka *Ebërë gë ghëy» kë ghëshiy. Yën kwërakwë na, ndë Ebërë tsa va nzee. Ë kë ghëshi ni: «Jijihiy *Abëraham nza ghëy» kë ghëshiy. Yën kwërakwë na jijiy nzee. «Ka *Izërayel nza ghëy» kë ghëshiy. Yën kwërakwë na ndë ka Izërayel nzee.

23 Mba'a kë ghëshi ni: «Ka ghëra slëni *Këristëw gë ghëy» kë ghëshiy. Ghala nava na, njasa vëjëtä gazlaka mbë ghënee dzee gëzë: Yën kwërakwë na slëni ci na sa ghëree. E tanjëtishi mbë slëni va, am sëäkëë kalayra kwa fërshina tanj kaa ngëshi, am sëäkëë dë'wëhwëra tanj kaa ngëshi, danj sëdfee nzee war jëw jëw tërmbë ta mëti.

11:22 11:22 Flp 3:5; Rm 11:1 11:23 11:23-29 4:8-12; 1Kwër 4:11-13; 12:26 11:23 11:23 ghëra slëni: 1Kwër 15:10; fërshina: SlëniKY 16:23

24 Cifë sëfa dë'wëhwëra mbëzli *ka Zhëwifë dikë dikë ni lë kwërpë, mahkan mëtsëkë mëslidëti, mahkan mëtsëkë mëslidëti.

25 Mahkan sëfa mbëzli ka *Rëm dikë dikë ni dë'wëhwëra lë ghwëfa. Të nahwëti viciy, mba'am pë'wëtëra lë hërezli ta pëslira. Mahkan sëfa kwambëwal dëpëhwë dëpë lë yaa dzëmbë yam. E sëäkë mënëhwë vëghwë lë vërdi mbë yam.

26 Daj sëdee sahwee ngëra'wë të ghërakwëli mbë wëhi kee vaa wë. Ka sa ngëra'wë va ka ghëli kwa kwal, ka sa ngëra'wë va hwëlfë nihwëti mbëzli ghënghën ghënghën, lë va mbëzli mbë nee hwëlfë gwa'a. Tërëjw sahwee ngëra'wë dzar mbë mëlmëhi, lë kwamti, lë dzëy të kwëfa. Mbëzliy ni va ka nëw Yesëw nza ghëy, kë ghëshi, mbalaa kala nëwti ghëshiy, a ghëshi samiyra ngëra'wë kwërakwë.

27 Tërëjw irëhwëvaree lë slëni, ka sa ngëra'wë mbë. Daj sëfa kee nza kala kwëmavë ma ya hi. Tërëjw sëäkë mbë së'wa ma lë ndir gwa'a. Daj sëfa kee nza mbë mëni sëwmay. Ka hi të tasli daj sëfa, kala shiy tifa ya ta pa shiy dzëkën ghënee.

28 Daj na nihwëti ngëra'wer sasahwee tifa na, ka zhinëe mbëra niva ghwëlaw. Mbë shi va kiy, war zëzë dzëkën mbëzli Hyala gwanashi na shiy gwëramtiy tsë'wëshi mbë nëfë tsee vici va vici va.

29 Mba'a kë bërci ndë daw kwa kwal Hyalay,

njasa nza na yën kee nighë. Mba'a kə ndə tərəy dzəmbə *kwəma jikir na diba na, ka zhira ghənzə tərəyw.

³⁰ Ma kwəma dēe gəzəŋwəyəy, mba'a pən dī kəli ghən tseyey, lə daw bərçi tsee va dzee kəli ghən tsee.

³¹ A Hyala mə ghwəmə Dəy Ndə sləkəmmə Yesəw sənay, dzərvəə sla yaw, kə. Ə kə məndiy fal slən tsa nzə ya pa' hwəmba.

³² Ghala vəghwə tsaa niy nzee va mbə məlmə Damasə kwatanay, Aretasə niy nza mazə tsa dikə tsa, dza ngwəmna tsa fəy na mbə məlmə Damasə, mba'a fəy mbəzli kwa miy dəghaa dzəmbə məlmə va ta kəsəra. Dəzlətsəbə məlmə va niy nza lə kələm.

³³ Ma sa nay mbəzli Hyala mbə məlmə va tsəgha na, dza ghəshi mba'a ghəshi faghwara kwa ghwani, biyakə pəhati zə'wə ti. Dza ghəshi mba'a ghəshi bəkəvəridaa dzəti ngwəla dzəvəri kwa mergi tsa slati məndi tə kələm. Dzəghwa mba'ee kwəmayə mbəlira səvəri mbə dəvə mazə tsa va tsəgha ki.

12

Shi cinti Hyala kaa Pəl nja kwa shiw

¹ Ma yənəy, war ta kəli ghən tsee dzee. Ya tsəgha nzana mba'ee sənay kala kwəmaa təbə ghənzə. Nanay ta gəzə kwəma dzee dzəkən shi citəra Ndə sləkəpə nja kwa shiw.

² E sənay tsahwəti ntsaa yivə kwəma *Kəristəw tifa. Dzəghwa tə nahwəti viciy,

mba'a Hyala ßay dzëmë ghwëmë, dzëti pëtsa nza na dë'wë ghën tsa nzë. A shi va mënti piya mënj lë fadë sënzënva. Sa nay na pëtsa mëba na, mba'a zhëghëkëvay. Kwëma vay, nda kwa shiw dzëmëy na ki? Nda ghëci dë'wë ghën tsa ciy bëghë Hyala ki? Sënay yaw, War Hyalaa saa sënay kwëtita gwa'a tsëgha.

³⁻⁴ Ta na navay tsëgha na, e sënay, a Hyala bëghë ntsa vaa dzëmëë dzëti pëtsa nzëy na ti. Nda kwa shiw dzëmëy na, nda dë'wë ghën tsa ci bëghë Hyala ki, sënay yaw. War Hyalaa saa sënay kwëtita gwa'a tsëgha. Ma ghala pëtsa va ghëci mëba na, mba'a favë kwëma. Kwëma kala mbata ma ndë ngëriy gëzëkëvëri lë miy tsa ci. Zhini difa na, ßanavë kwal mëndi kaa ndë ta gëzë kwëma vaw.

⁵ Ava, kwëma nzee gar këli ghën tsee ti, yën këë këli. Sa nzana yën ntsa va. Ma ta na nihwëti shi nzee gar këli ghën li shi gwa'ay. Shiy ci daw bërci tsee sëvëri na shi dzee këli ghën tsee li shi gwa'a tsëgha.

⁶ Əy ma ya tsëgha nzë, yën këë dë këliti ghën tseyey. A shi dzee mbay këli ghën tsee li shi tifa. Kwëma gëmta na nja kwëma ka gazlaka dzee gëzë tiw. Shi dzee vaa këli ghën tsee li shiy, shi katanj ni dza ghëshiy nza. Ma ki na, ka dë këli ghën tsee yaw. Sa nzanay, ka dëë mëndiy fë dikë dzëtee të sa këlitee ghën tseyew. Wëzëba ha'wë mbëzli të ya, sa nzana, mba'a ghëshi favë kwëmaa sëvëri të miy tsee, mba'a ghëshi nata slëni mëntëe lë mëtsë shi dëe.

⁷ Ma sa ði ma Hyala yën këli ghën tsee lë shi citëra na va madan̄a madan̄a ni ki na, dza na kwërakwë mba'a fatëra batsë, lë nahwëti kwëma mbay mee kwadï vë, ya jëw tsëtse. Kwëma të ya vay, njasa nza naa kwëma ghwënikë *ndë jaka tsa Hyala, ta dë'wëra li mënta na, vantee dzaa këli ghën tsee, ka zamti ghën ta daw bërci tsa nzee va mbë.

⁸ Dzee mahkan sëdee zhënti cë'wë Ndë slëkëpë: «Titihwë ßantëra batsë të ya na sara ngëra'wë!» pën.

⁹ Ma kë kaa kwëma zlëbakëra na na: «Avee mërshiy mëntëna wëzë hwër, ta mbay ghaa së'wa kwëma. Sa nzanay, ghala pëtsa ka gha vaa nza mbë daw bërciy, ghala pëtsa va ka bërcëe civa mbë gha lë slëni ka ghaa ghëra» kë kaa ngëra. Əy, ma ghënzë tsëgha kiy, wa kwëma kee gëzëa? Mbë vëshi nzee tërënjw, ka këli ghën tsee lë shiy ci daw bërci tsee sëvëri. Ta mbay bërci Këristëw mëtsëhë ghëra slëni mbë ya tërënjw.

¹⁰ Ava va tsëgha vëshee mbë daw bërci tsa mënee. Ya hashi nzee va nahwëti kwëma, ya ë tsëerëda mëndi, ka sara ngëra'wë, ka sëäkë kwëma caslakë naa dzëkënee, të mbërkë Këristëwëy, war mbë vëshi dzee nza. Sa nzana, ghala pëtsa ka bërcëe vaa nza dawëy, ghalaba ka Këristëw bëra bërci ci.

Gëna ka Kwërintë na sa ði Pëlëw, mbëli piy tsa shi na sa ði na gwa'a tsëgha

¹¹ Kwëma nja sa gëgëzëkee na sënzënvay, kwëma ka gazlakaa gëzëtee ti. Ghwëy fambëra

na mbë gëzë nzë. Sa falra ma ghwëy va tsëgha dzëmbëree mbë fal ghën tsee. Ghwëy niy tëbë naa falra nza ki. Ya war tsëgha nzee ka ntsa kama bama tiy, e sënay, ka tanjëtëra *ka kwal Yesëw ghwëy va, në ghwëy ghëshi gwëramti na pë ghwëyëw.

¹² Talay, a ghwëy sënay ya ghwëy shi dë'wë ghën tsa ghwëy. Ghala pëtsaa nzee va mbë ghwëyëy, ndë së'wa kwëma niy nzee mbë slënee. Mba'a Hyala mënti kwëma madanja madanja na ghënghën ghënghën danj lë ya mbë ghwëy. Shi va gwanashi kiy, ti shi ka ghwëy sënay ndë kwal tsa Yesëw tsa katanj tsa nzee, pë ghwëy.

¹³ Nahwëti kwëma wëzë na tiba, mba'ëe mënti kaa nihwëti mbëzliy nëw Yesëw kala mëntënjwëy yaw. War shiy na shi dëwhwë mee va ghwëy, ta warashi ghwëy të slëni ghëree mbë ghwëy. Ma nava kwëmay, ë cë'wënjwëyëe, tihwëtihwëm, pëlaram mbë nefer ghwëy.

¹⁴ Ya tsëgha nzë sanay, kwa kwëma jëw na ta zha dzee zhëmbë ghwëy. Kwa mahkana sëfa dzee ta wë mbë ghwëy. Sana dibay, ka dzee zlëba ghwëy wara shiyëw. Na neyey, war mbëli piy tsa ghwëy na sa dëe gwa'a tsëgha. Gëna ghwëy na sa pëla yaw. Mba'a kë ndë yakë ndërazhi kiy, ndërazhi va ka naa zhini pëla shiy ta këli dëshiw. Didi na saa pëla shiy ta këli ndërazhi ci.

¹⁵ Na neyey, ya gwa'a gwa'a këdamtee shi mbë

døvee, ya war ə nzee gar mətira va dali sləni ta kəətɪŋwəyəy, kwəma tɪbaa shasharaw! War vəshi dzee vəshi gwa'a tsəgha. Ya sa nzana, mba'ee dɪŋwəy tərəŋw kiy, a nava dɪ ma ghwəy kwəmee kia?

¹⁶ Ta na navay, ya ghwəy də'wə ghən tsa ghwəy na, a ghwəy sənay, səəkee dəwhwə shiy va ghwəyəw, pə ghwəy. Zhini ma kə nihwəti mbəzli kaa ngəŋwəy ɸa na: «Ma Pələy, tsəhwəli jəw na sa ciw. War mbə papa gəna ghwəy na nayma ghwəy tsəgha, dzar kwa tsəhwəli kwa tsəhwəli» kə ghəshi.

¹⁷ Dza njaa səəkee ɸəhwə shi ghwəy dzar kwa kwal tsəhwəlia? Ya mbəzli kee vaa ghwəni ngəŋwəy nja kar Titə kiy, ə səəkə ghəshiy ngaləhwə shiy va ghwəy dzar kwa kwal tsəhwəli shəkəna? Kay, tɪbaw. A ghwəy sənay mənəhwə niva shiy ghəshiw, pə ghwəy.

¹⁸ E niy cə'wəvə Titə, mba'ee ghwənay tsəhwəti zəməmmə tsa mbə nəw Yesəw va sənay ghwəy wəzə kwasəbə, ta dza ghəshi va ghwəy. Ə nza na mba'a Titə ɸəhwə shiy kwa tsəhwəli va ghwəy shəkəna? Tɪbaw. Sa nzanay, e sənay, kwəma ka Titə mənɪ lə na kee mənɪy, sa kwətiŋ na na. Kwəma mbə ghən ci lə na mbə ghən tsee dɪbaj, sa kwətiŋ na ghənzə.

¹⁹ Nəghətaa ghwəy dzaa təkə, ta ka kwəma kən ghən tsa ghəy kwa kwəma ghwəy gəzəŋwəy ghəy kwəma mbə zliya tsəsləghəŋwəy ghəy na, pə ghwəy ma. Nza bərci ghwəy mətəhəva kwa kwəma kwa kwəma mbə kwəma Hyala nə ghəy. Va tsəgha gəzəŋwəy ghəy kwəma va gwanata

madigahira. Na na ghëyëy, kwa kwëma Hyala gëzë ghëy kwëma njasa dî *Këristëw.

²⁰ Sana kiy, sa dzee va ta zhaa zhëmbë ghwëy na, war mbë dza na heree nëghëtëe dzaa kësajwëy mbë mëni nahwëti kwëma, kala dza kwëma vaa tëbara. Ghalaba kiy, ka dza na mënee kwëma tëbanwëy kwërakwë kiw. Mbë dzaa heree, sa nzanay, ka dee kësajwëy mbë ngwëngwëliwa, ka hërhë, ka bë bë nëfë, lë jaka kwa jipë ghwëy, ka tsëtsëerëva, ka ngwang-washi miy, ka këli ghën, ka lilidfi kwëmaw.

²¹ Sa kee zhëghëvaa zhimbë ghwëy mba'ee zhaa kësashi nihwëti mbëzliy niy tsati titihwë kaa Hyala, zhini ghwëlashi mbë nëw lë kwëma shi jikir na, ka mëni ghwërghwë, ka mëni kwëma rëda rëda nay, ta wahë dzee dzëkën niva mbëzli. Ghalaba kiy, a Hyala taa pakëndä ha'wë kwa kwëma nzë mbë ghwëy. Ava va tsëgha dza heree diba.

13

Kwa kërni gëzë kwëma Pël, lë sëkwëpë tsa ci

¹ Avanay sanay, kwa mahkana sëfee dzee ta dzaa dzëmbë ghwëy. Ma sa ka ghëy tsëhëjëyëy, ta bänshi fëti dza ghëy kaa mbëzliy mënti *kwëma jikir na va, ka mëni njasa gëzëkë Zliya Hyala va. Ma këy: «Mba'a kë ndëë bäsë ngwëvëë dzëkën tsahwëti ndëy, mbëzli bakë ya mahkan kë dzaa bëzlakën fëti kwëtij naa dzëkën kwëma mënti ntsa va va» kë.

² Ghala pëtsaa niy nzee va mbë ghwëy kwa baka sëfa yay, e niy gëzanamtishi kwatsëmëta kaa mbëzliy mënti kwëma jikir na va mbë ghwëy, lë kaa nihwëti mbëzli gwanashi. Sana dibay, ë zhinee gëzanwëy, yën kërakëra, sa kee tsëhëray, ka dzee zlay ndë ya kwëtiñ mbë mbëzliy mëni kwëma jikir na vaw.

³ Ghwëy shiy di vaa sënay nda ka gëzë kwëma *Këristëw lë miy tsee pë ghwëy tsëy? Ghënzë tsëghay, ta citëñwëy dzee. Na Këristëw ghëciy ghëra slëni mbë ghwëyëy, njasa nza na daw bërci ci naa nzaw. Lë bërci ka naa ghëra slëni mbë ghwëy.

⁴ Ma ghala pëtsaa nza mëndi mbë danwë dzëti tsëm ta pëëслиy, tsëghaa nava, katan katan niy zlanay na ghën tsa ci kaa mbëzli, mba'a zhëghëy nja ntsa daw bërci tsa. Ma dza na ki sa pëësliti mëndi ka lamti na, mba'a zhakatiy mbë mëti ka piy lë bërci Hyala. Ghëy kwërakwë kiy, jakë mëniñëy ghëy lë Këristëw. Ava va tsëgha zlay ghëy ghën tsa ghëy, ka zhëghëñëy, ka nighëñëy mëndi nja ka daw bërci kwërakwë ki. Zhini ba na, të ghwëmëñëy ghëy ka piy, lë piy tsa ndanëy na. Ma sa ka ghëy tsëhëñëy mbë ghwëyëy, lë bërci Hyala dza ghëy mëni kwëma dza ghëy mëni mbë ghwëy.

⁵ A në ya ngëñwëyëy, nighëtëm ghën tsa ghwëy dë'wë ghën tsa ghwëy, ta mbë ghwëy sënay nda banavë nëfë tsa ghwëy ghwëy kaa Yesëw Këristëw katan. Ka nay Këristëw ghwëy mbë ghwëy sa? Kala nay pë ghwëyëy, mbë nava.

⁶ Ma mba'a pë ghwëy nay Këristëw mbë ghwëyëy, ghalaba na, ta sënay dza ghwëy, mbë gëzë kwëma na Këristëw mbë ghëy pë ghwëy.

⁷ Mbë cë'wë Hyala nza ghëy të ghwëy a ghënzë ndëghwënjwëy, nëghëtaa ghwëy mëni kwëma jikir na ya jëw, ta mbë ghwëy sënay njasa ghëratì ghëy slëni wëzë na mbë ghwëy në ghëyëw. War ë na na dî ghëy ghwëy mëni kwëma wëzë na kwa kwëma Hyala gwa'a tsëgha. Ya ë dza mëndiy nighëti njasa nza bërci ghëy daw ta këtiñwëy.

⁸ Sa nzanay, na na ghëy na, ka mbay ghëy yidî kwëma Hyala katanj naw, war yëmaghwa kwëma kwa sa nzë na sa mbata ghëy gwa'a tsëgha.

⁹ War kama ghwëy lë bërci va ghwëy mbë kwëma Hyalay, ya ëy nighënjëy mëndi nja ka daw bërci na, war mbë vëshi dza ghëy nza tërënjw. Ava va tsëgha cë'wë ghëy Hyala, a ghënzë këtiñwëy ta mbë ghwëy mëtsëhë këli kwa kwal tsa nzë.

¹⁰ Ma na kwëma tsaslëghënjwëy ya na kwëma na ti kwatsëmëta tsëtsëy, ta mbë ghwëy zhëghanti nzëy tsa ghwëy ka ghëy madiy tsëhë vëgha ghwëy në ya. Vantëe dzaa nabënjwëy, sa kee tsëhëra mbë ghwëy. Ta na navay, a Hyala ndara dikëë dzäkën ghwëy, ta gëzënjwëy kwëmëe. Nanzë kiy, ndara dikë tsa va Hyala ta dzëe ta lidivëriñwëy liw. Ta mbëë këtiñwëy, nza ghwëy këli kwa kwal tsa nzë ndara na dikë tsa va.

¹¹ Naa tərmbə kiy ngwarməhiray, tə kwa kərni kwəma nzee, kwəma dfee gəzanwəyəy, ə pə ghwəy mətsəhə dza kwa kwəma kwa kwal Hyala. Mətsəhəm bərçi kaa ghən tsa ghwəy kwa jipə ghwəy, mba'a ghwəy yəməti miy tsa ghwəy ka sa kwətɪŋ tsa, lə zərkə pə ghwəy nzəyŋwəy kwa jipə ghwəy. Ghalaba kiy, nza Hyala kwa dɪ mbəzli ghənzə kwa bə zərkə dzəmbə nefer mbəzli ndəghwəŋwəy ki.

¹² Səkwəvam kwa jipə ghwəy kala hwətəməva nja ngwarməməə nəw Kəristəw. Mbə səkwəŋwəy na mbəzli kwa kwal Hyala tikə gwanashi.

¹³ Məntəŋwəy wəzə hwər tsa ci Yesəw Kəristəw, Ntsaa sləkəmmə. Nzəyəy dɪ tsa Hyala mbə ghwəy, mba'a Safə tsa nzə dəwdəw tsa jakəy lə ghwəy. Tɪba kərayee, nza ghwəy nza ki.

13:11 13:11 Zhj 14:27; Rm 15:33; 1Kwər 7:15; Ef 6:23; Flp 4:9; 1Tes 5:23; 2Tes 3:16; Ebr 13:20; 1Pi 5:14 **13:12 13:12** 1Kwər 16:20 **13:13 13:13** Mk 13:11; Rm 8:26, 39; Gal 6:18

**Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən
Yesəw Kəristəw**

**Bana: Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən Yesəw
Kəristəw New Testament**

Le Nouveau Testament en langue Bana du Cameroun

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bana

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

ae014872-94cd-54bc-869e-601bde2245b3